

SZERKESZTŐSÉG TELEFON 1-77

Éjjeli telefon (nyomda) 2-02

KIADÓHIVATAL TELEFON

Str. Baron L. ...

LOFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre ...
Félévre ...
Negyedévre ...
Egy hónapra ...

X. évfolyam

1929 Augusztus

* 5680 év

Dr. Ramaseter Róbert Budapest
I. Diszter 2. Ilc. 8.

5 lej

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Kolozsváron hirdetéseket a

Rudolf Mosse S. A.

Str. Bog. Maria No. 33. Tel. 4-13

és a

LLOYD EXPRESS

Str. Gela No. 20. Telefon 14-55

hirdetési irodák veszik fel

Mi történt Jeruzsálemben?

A jeruzsálemi véres események nagy izgalmat keltettek, nemcsak a zsidó nép körében, hanem az egész művelt világban. Ezek a sajnálatos események, ma elsősorban a zsidó népet érintik is, ma már túlböttek ezen a kereten és nemzetközi fontosságra emelkedtek, mert az arabok támadásai mögött sokkal messzebbre nyúló motívumok húzódnak meg.

Az arab-zsidó ellentét is tulajdonképpen egyike a mesterségesen nagyra növesztett problémáknak. Közvetlenül a háború után ez a probléma először nem létezett és csak akkor kezdte felütni a fejét, amikor Anglia és Franciaország előbb a szíriai kérdésben nem tudott megegyezésre jutni, majd pedig amikor a messzeli petrolummezők körül tört ki újból az angol és francia versengés. Azóta állandósult Palesztinában az arab kérdés, amelyet a diplomácia boszorkánykonyhájában hízaltak akkorára, hogy ma ismét halottak és sebesültek hevernek Jeruzsálem utcáiban. Mert a játék, hívják azt akármilyen néven is, mindig a mi bőrünkre megy.

Kezdetben Tel Chajban. Ekkor még csak rabló-támadásnak minősítették az északi zsidó kolóniák rendszeres zaklatását. Védtelen asszonyokra és aggastyánokra támadt az arab beduin. Ekkor ontozte először a háború óta zsidó-vér a kétezer éves árvaság után visszaforgatott Ezer Jiszraél szikkadt földjét. Trumpfkapitány és hős társai vértanu halála már előre vetette árnyékát a később bekövetkező még súlyosabb eseményeknek. De mert a zsidók megmutatták, végre megmutathatták, hogy vissza is tudnak ütni, az amugysem éber angol felkiáltást megkönynyelbűje tért napirendre az események fölött.

A háttérben pedig tovább folyt a lelkiismeretlen igazgatás. Az arab fellát, ez a korlátolt pária látta ugyan, hogy amióta a zsidók belettek lábukat az országba, neki is embersébb élete van, de az ő véren kövérebb hízott elfendi azzal riasztott rá, hogy a zsidó munkás elveszi az arab paraszt munkáját, a kisgazda fellahtól a kis földjét a zsidókat tehát gyűlölni kell. Pedig az igazság az, hogy a magasabb igényű zsidó munkás csak az effendikre volt veszedelmes, mert a kiűzörszött arab munkást megtanította arra, hogy a munkát az effendinek is meg kell fizetni. És ezért izgattak az arab földbirtokokosok a zsidó chaluc, a zsidó nép ellen. A renitens hajlandóságot örömmel használták ki azok, akiknek magasabb diplomáciai szempontból kapóra jött ez a hangulat és igyekeztek is a lappangó tüzet állhatatosan élesztetni.

Azután ott volt a közelben az egyiptomi példa, amely erőszéleg hatott a többi arabok nacionalista érzelmére. De az angol kormány hivatott képviselői nem akarták látni, nem akartak okólni. A régi és Egyiptom esetében is elavultnak bizonyult taktikájával igyekezett a palesztinai kormány a megbillent egyensúlyt olyanformán helyreállítani, hogy egyik félnek sem adott igazat. Nem adott igazat nyíltan

a zsidóknak, pedig kötelezettséget vállalt arra, hogy minden erejével elősegíti a palesztinai zsidó nemzeti otthon felépítését. De nem állt nyíltan az arabok mellé sem, mert az arabok francia foyás alatt állnak még ma is. Ez a politikai költélanc mutavány vezetett azután az 1927 évi véres jaffai eseményekhez, ahol újabb 36 zsidó halt hősi halált a palesztinai kormány kótblakzes politikájáért.

A világ zsidósága felháborodva fogadta a jaffai pogrom hírel. Pogrom a zsidók ellen Palesztinában!

De az angol fiúk most sem nyitak meg és a palesztinai kormány még mindig azt jelentette Londonba, hogy a palesztinai helyzet teljesen kielégítő.

Ennek a bűnös erélytelenségnek, vagy szándékos hanyagságnak láttára természetesen volt, hogy a külföldről dirigálta arab nacionalista körök vérszemet kaptak. Látták, hogy Balfour-deklaráció, San Remo és mandátum ellenére Palesztina az angol bürokrácia részére még mindig nem zsidó nemzeti otthon. A zsidók itt is idegenek. Megszületett a jelszó: Ki az idegeneket? Lezsidókkal! És a jelszót követték a moru tettek is.

Szomorú, de nem lehet elhallgatni, hogy a zsidóság körében is akadtak naiv emberek, javíthatatlan schöngéistok, akik a jaffai pogrom után is binacionalista arab-zsidó államról, palesztinai Svájcra álmodoztak. Senki a zsidóság közül nem volt sohasem az arabokkal való megegyezés és békés együttélés ellen, de a vegyes és egyenlő jogokon alapuló abszurdum, az arab-zsidó Palesztina legnagyobb ellenfelei éppen maguk az arabok. Ők nem kérik a binacionális államból, ők arab, százpercentes arab Palesztinát propagálnak. Követelik a Balfour-deklaráció visszavonását és a palesztinai parlamenti engedélyezését, mely parlamentben a mai erőviszonyok mellett abszolút arab többséggel olyan zsidóellenes törvényeket lehetne hozni, amilyeneket éppen akarnak a derék effendik és nyugati irányítók.

De nemcsak a binacionális hívei, hanem az angol kormánytisztviselők sem mertek szembenézni, egyenesen és bátran az arabkérdéssel, nem akarták meglátni olyannak, amilyen a valóságban. Homokbadugott fejjel bízták a véletlenre, az időre és a felizgatott arabok jobb belátására ennek az éretlen súlyos problémának a megoldását. Így született meg a Kotel Maaravi-kérdés, amely körül a legújabb zavargások lángra lobbantak. Ime, idevezetett a rövidlátó semjesség, a diplomáciai játék, a megalkuvás politikája.

Talán nem is véletlen, hogy a palesztinai villongások éppen a cionista kongresszus és az Agency energikus álfoglalásával egyidejűleg robbantak ki az eddigiekénél sokkal komolyabb formában. A világ zsidósága által választott két reprezentatív zsidó testület tiltakozó szava sem tudta a brit külügyi hivatal viasszal betömött füleit ráterelni arra, hogy má készült Palesztinában, de talán a halottak néma szavát, a sebesültek

hörgését és a világon végigseprő felháborodás dübörgését végre mégis meghallják Londonban. Talán rá fognak jönni, hogy zsidó nemzeti otthon mégsem lehet az angol hidegvér, jóvólából állandó pogromok között felépíteni, habár Ezra idején is úgy építettünk új házat, hogy egyik kezünkben volt a kard, másikkban a csákány.

Mi, zsidók okultunk a jeruzsálemi eseményekből. Nem fogjuk többé délibáb álmodokban ringatni magunkat sem az arab megegyezés, sem az angol segít-

ség tekintetében. Ezek az események esújtóan megmutatták, hogy csak a karkjában bízhatunk meg. De még inkább le kell vonnunk a következtetéseit az utóbbi eseményeknek Angliának. Rá kell eszmélnie, hogy nem nézheti továbbra is összetett kezekkel, amit idegen hatalmak által felbujtatott arab hordák művelnek a zsidókkal a zsidók ősi és újonnan visszaszerzett földjén. Ha nem a zsidók érdekében, már a saját, mindig jól felfogott érdekében sem (d. e.)

Oroszország komoly előkészületeket tesz a háborúra

Az ipari centrumokban önkéntes munkásszázalaj alakulnak

London, aug. 26. A Reuter távirati iroda rigai levelezőjének jelentése szerint a vörös hadsereg kiegészítő katonai hatóságai már elfogadnak önkéntes jelentkezéseket a távolkeleti határvidékre. Az ipari centrumokban mindenütt munkásszázalaj alakulnak, mert a szovjet világpolitikai helyzetét az ipari munkás-

ság veszélyeztetve látja. A hadügyi népbiztos rendeletet adott ki, melyben a tartalékok fokozott kiképzését ajánlja a parancsnokságok figyelmébe. Európai Oroszországban mindenütt meg vannak győződve, hogy a háború közvetlen veszélye fenyeget.

„Ausztriát nem fenyegeti polgárháború réme”

Schoeber rendőrfőnök nyilatkozata

Bécs, aug. 26. Schoeber volt kancellár, rendőrfőnök a Sonn- und Montagszeitung munkálarsa előtt nyilatkozott az ausztriai helyzetről. Kijelentette, hogy a kormány elég erős ahhoz, hogy a párt-hadseregek összetűzéseit meg tudja akadályozni.

Sankt-Lorenzenben a történetek nem kell tulozni. Itt a helyi hatóságok nem teljesítették kötelességüket s emiatt fordulhatott elő a véres összetűzés. Ha a hatóságok a helyükön vannak, Ausztriát nem fenyegeti a polgárháború réme.

Katasztrófa érte a páris—varsói expresszvonatot

Eddig 12 halottal és 35 sebesültet huztak ki a romok alól

Berlin, aug. 26. A páris—varsói expressz mozdonya a Rajnavidéken, Leichingen közelében kisiklott s a töltésről lefordulva, magával rántott több személykocsit is. A kocsi romjai alól nyolc halottat, tizenhét életveszélyes és mintegy harminc többé-kevésbé súlyos sebesültet emeltek ki. A pálya olyan súlyosan megrongálódott, hogy rendbehozatala legalább harminc órát vesz igénybe. A reggel nyolc órakor történt vasúti szerencsétlenség híre azonnal segélyvonatok indultak mindkét irányból a helyszínre s a munkásoknak késedelem nélkül hozzáláltak a sebesültek kiemeléséhez s a romok eltakarításához.

gel haladt a másodrendű pályán. A halottak száma tizenkettőre, a súlyos sebesülteké harmincötöre emelkedett. Ez a szám még mindig nem végleges, mert ma reggelig egyik másodosztályú kocsi és a hálókocsi nem nyithatták fel s így újabb veszteségekkel már számolni kell.

Akötmi vasúti igazgatóság vizsgálóbizottsága kiszállott a helyszínre és megállapította, hogy

A vonaton többnyire francia és lengyel utasok voltak, köztük egy párisi úszóegylet tagjai, akik berlini és varsói úszóversenyekre készültek.

a mozdonyvezető, noha irábéli utasítást kapott minimális menetsebesség betartására a sncserelési munkálatok miatt mellékvágányra terelt útvonalon, est az intézkedést nem respektálta és kilencven kilométeres sebességgel

Egyik uszónak lába eltört, a többieknek az ijedségen kívül semmi baja sem történt. A halottak személyazonosságának megállapítása most folyik. Ez meglehetősen nehézkesbe ütközik, mert az utasok legnagyobb részének irabai csomagjaikban voltak s ezek az összetűzősken nagyrészt megsemmisültek. A szerencsétlenség előtti fordulónál az expressz futóje tudatára ébredt a vonatra váró katasztrófának s kiugrott a vonabl. Könnyebb sérülésekkel így sikerült életét megmentenie a biztos haláltól.

Néhány emlék a zürichi nagy napokról

Iria: DR. KLEN MIKSA

(Második közlemény)

A Hotel Buer au lac gyönyörű kertjében ülünk feleségemmel s figyeljük a hullámzó vendégsereget. A Jewish Agency vendégei estélyi öltözetbe sétálgatnak csevegnek, ismerkednek. Gondtalansággal jólét, vígság mindenfél. Mintha nem is a szegény, zsidó ország, felépítése végett gyültek volna össze a világ minden részéről. A nők ragyogó estélyi tojletben, — kincseket érő ékszerekkel (már akinek volt) s igazi premier hangulat. Összehasonlítom ezt a gondtalan publikumot a pár nappal azelőtt Hágában látott közönséggel. Ott is konferencia volt s bizony nem kicsiny jelentőségű kérdések megtárgyalása végett gyültek össze Európa vezető miniszterei.

A konferencia előtti estén a Scheweninger strandon látni lehetett a sokféle delegációkat le és fel sétálni. Scheweningerben is vigkedélyű közönség tölti semmivéssel az idejét. De itt a tenger haragos hullámaival ostromolja a partot. A „hullámfigyelő” trombita száz eles jelzéssel hívja vissza a fürdőzőket. — s az éjszakai szél erősen érezteti az ősz közelségét. A fényesen kivilágított strandon vitatkozó csoportok találgatják a holnapi eseményeket. A „beképalot” gyönyörű kertjében pedig livresz szolgálatakalauzok a csoportokba vezető idegöket s a márvány lépcsőket díszítő ablakfestményeken a napsugár tör be az üres termekbe.

A ragyogó termek gobelinjein, festményein kívül semmi sincs, ami a figyelmét lekötne és a tapácsozó terem börtöfeljén az egyes államok címerei mutatják az európai államok hatalmi sorrendjét.

A békés megegyezésről tárgyalnak itt holnap, de bizony nagy háborússággal kezdődött meg, mert itt is pénzről, súlyos milliókról van szó. A közönség az érkező államférfiakat nézegeti s bizony az újságíró seregen kívül alig van valaki, — akit ez az értekezlet vonzana. A holland nép különben is közönyösen figyelte ezt a nagyjelentőségű gyűlést. — majd a lapokból megtud mindent. — De itt a békésen fodrozó zürichi tó partján, a ragyogó hotelkertben egy gondtalan, ünneplő közönség készül a délutáni premierre. Ez a hotel különben is olyan pazar, olyan luxuriz, hogy csak a dollármilliomosoknak való. A lei bírtokosokat szorongó érzés kell elűznie. De hát ide kell jönni, ha nem akarjuk megsérteni a vendéglátó házigazdákat, Felix Warburgot, aki boldog, hogy annyian eljöttek a hívására s bosszankodik, hogy mi a romániai kísécsort nem akarunk a ragyogó étterembe menni. A romániai delegáció számban az amerikai után következik. Majdnem negyvenen vagyunk. Dr. Fildermann hevesen gesztikulálva magyaráz valamit Louis Marshallnak, akit igazán nem lehet 70 éves felülnék becsülni. Az érdeklődés kíséri Marshallnak minden lépését. Az ő jelenléte jelenti az „aranyesőt” Palesztinának. Az ő csatlakozása jelenti a nemecionista világ részvételt a palesztinai munkában. Marshall jelenti az új korszak kezdetét. Filderman, aki 1918 végén már együtt dolgozott Marshallal a békeszerződések kötése idején s 1926-ban künn járt Amerikában is mutat be minket s amint rendre kezét fog, kifejezést ad örömeinek, hogy Romániából annyian itt vagyunk, mert „ez a zsidó ügyek iránti komoly érdeklődésnek a bizonyítéka”. Berkovics Elyt, a bukaresti hitközségek elnökét többször is megöleli s emlékezteti, hogy amikor legutoljára 1891-ben itt járt Zürichben, akkor is együtt voltak s mentek Weisbadenbe. „De akkor fiatalok voltunk” — mondja nevetve, — mire Berkovics udvariasan válaszol: „az Elnök ur fiatalember most is”. „Csakok” — mondja nevetve Marshall — Bernhardt és Margulieset régi ismerősökként üdvözli s nagy örömeinek ad kifejezést afelött, hogy a romániai zionizmus legjobbjait itt találja s dicsőreleg emlékezik meg azokról a munkatársairól, akik

kel a Jpnt munkáját végezték s a kik szintén Romániai származásuk.

Igaz is, a romániai zsidóság erős rész vétele a kongresszuson kellemes meglepetést kelt mindenfelé. Nagy anyagi áldozat és nehéz feladat részt venni egy ilyen konferencián, — nagy idővesztés, — de nem utolsó érzés, — együtt látni ezeket a nagy zsidó férfiakat, akik jelentős tényezői az egyes országoknak, ahová tartoznak, és erkölcsi kötelességüknek tartják, hogy a saját zsidó sorsuk, zsidó fajtájuk, zsidó országuk jövőjéről is gondolkodjanak és azt irányítsák. Kedves ismerősként lép csoportunkhoz Sir Herbert Samuel, a volt palesztinai kormányzó és szeretettel üdvözöl minket, — majd egy pillanatra otthagy s visszajön karonfogva a feleségével, akit pedig mi üdvözlünk nagy örömmel. A volt kormányzó né kelkesedéssel magyarázza el a Wizzok konferencia eredményeit, dicséri Mrs. Irvell, Hanna Thon és Martha Hoffman munkatársait és kifejezést ad azon reményének, hogy a világ zsidó asszonyai megértik az idő hívását és együttes összefogással segíteni fogják a palesztinai munka sikerét. Egész propaganda beszédet tart nekünk s mi csodálkozva hallgatjuk ezt a drága fáradságtalan zsidó nagyszónyt. Ekkor lép hozzánk Landau, az I. T. A. igazgatója gondterhes arecal. — a kezében sürgönyök s odaadja olvasni Sir Herbert Samuelnek, akiknek mosolygó arca egyszerűen csak elborul. En is elolvassom a sürgönyöket. A tartalmuk megdöbbentő. Az arabok körében nagy izgalom uralkodik melyet mesterséges eszközökkel ismeretlen erők szítanak. Landaunak alapos és igaz információi vannak. Némán köszön el tőlünk Herbert Samuel és a mi jókedvünk is lefogyott. A mi lelkiinket is egy kérdés: az arab kérdés nyugtalanítja. Visszaszengenek lelkemben dr. Chaím Arlosorof, Vladimir Jabotinski dr. Stephan Wiese newyorki főrabbinak kritikái az Executivevel szemben, hogy az angol kormány, mint mandatarus nem védi kellő erővel a zsidó kolonizációs érdekeket, — hogy a legszentebb zsidó érzések megsértésekor a Kotel Maarávinál a palesztinai hatóságai közegek brutálisán és elfogultan jártak el a zsidókkal szemben.

„Mi nem akarunk tárgyalni lenni az angol kormány jótekonyságának, — hanem partnerek kell legyünk a palesztinai munkánál” — mondotta Wiese — s ezért ha nem is ellenezte a Jewish Agency kiterjesztését erős hangú tiltakozás küldését indítványozta az angol kormányhoz. Sok és kemény vádak hangzottak el akkor az Executive ellen és a zsidóság nagy áldozatkészsége több megértést követelhet az angol kormánytól, hiszen az állami földek kiosztásánál is a zsidó kolonizációs érdekek súlyosan mellőztek. (Beisami földek). Az arab nyugtalanításnak oka nem gazdasági féltekenykedésben, — vagy faji gyűlöletben keresendő, hiszen soha a fellahknak ilyen jó dolguk nem volt, — mint a zsidó kolonizációs munkálatok óta. Rejtelmek erők vallási léren izgatnak, — s ezen a téren a zsidók túlzékonykedése is hamarabb jobban lángra. A vallási érzéseknek ezt az izgatottságát sokszor kihasználják már ellenünk Orosz és Lengyelországban is és sok zsidó vér jelzi ennek utjait. Ugy látszik nem lehet véraldozat nélkül nemzeti otthon építeni és még messze van az az idő, midőn a kultúra szálai fogják a békés együttélés lehetőségét biztosítani. Mert csak a kulturális előbbrehaladással fog lehetni ezt a veszélyt is elmináálni. Az új emigráció terve szerint öt éven át per 20.000 embert fog lehetni elhelyezni az új koloniákban és részükre megérteztést biztosítani. De ezek a kilengések, ezek a nyugtalanítások sokszor fogják még keresztelni ezt a munkát is. Bizonyos az is, hogy az alsóbb angol hivatalnokok között is sokan vannak antisze-

mita érzésű egyének, — de az arab nyugtalanítások szabad kitérésének Anglia tud ráthat vetni — ha akar! — A sürgönyök d'Avigdor Gredsmith, a Jewish Board of Deputies elnökének kezében vannak most, aki sokáig maga elé néz majd fejkel székéből s a szálló írószobája felé megy. Colonel F. H. Kish, — a legszimpatikusabb delegátusok egyike, az Executive volt tagja, a palesztinai gazdasági helyzet egyik alapos ismerője nagy csoport előtt magyarázza, hogy ép ezek az arab nyugtalanítások és igazolják a Jewish Agency kibővítésének a szükségét politikai okokból is, mert a kibővített Agency erősebben fog tudni fellépni a mandatarus hatalomnál is, mert most az össz zsidóság igazi képviselője fog tárgyalni a kormánnyal és illetve a népszövetséggel.

A csoportokat ez a téma foglalkoztatja most, de én elfozom délelőtti ismerősömet Jacob Brillkopf-t Marshal vejét és apróra kikérem a Krim-ben szerzett impresszióiról, az orosz zsidóság letelepítési munkáiról. Az az érzésem, hogy Jacob Brillkopf-t még sokszor fogunk hallani a zsidóság nagy kéréseinek tárgyalásánál. Nagy ismeretköre, kivételes vagyoni helyzete, — rengeteg utazásai szinte predisztnálták arra, hogy ő igazgassa a nagy filadelfiai zsidó jótékonyági akciókat. Sok értékes megfigyelését adja elő közvetlen formában és viszonzásul őt kell én informálnom az itthoni helyzetről különösen az egyetemi hallgatók sorsa és a zsidó körháziügyek, szeretetházak, csecesemő és szünidei telpek iránt érdeklődik. Bizony nem sok öröme telhetett az én felvilágosításomban, — mert azzal vágott közbe: „Aber so arme sind ihre Juden? Unglaublich!” „Lejder — válaszolom — noch armer als sie es vorgeben.” Ép mellettünk megy el dr.

Kellemetlen szájszag

vizesztatító. Csunya színtű fogak eltörítik a legrosszabb arcot. Mindkét szépségibát azonnal és alaposan lehet tisztítani a pompásan üdítő Chlorodont-fogpasta gyakran már egyszeri használatával. A fogak más egyszeri használat után gyönyörű életéleteszintben ragyognak, különösen ha a tisztítás után külön erre célra készített fogpasta sörtejét Chlorodont-fogkefével használjuk. A fogak közé szorult rothadó ételmennyiségek, melyek a kellemetlen szájszagot okozzák, ezzel a fogkefével alaposan eltávolíthatók. Kiszélesítve ezzel a fogkefével Chlorodont-fogpasta, fogkefével és -szájvízzel mindenütt kapható. Csak kémiailag tisztított és szigorúan ellenőrzött „Chlorodont” feleltartóval.

Lee Frankel és dr. Cyrus Adler, — meg kérem Brillkopf-t — mutasson be, — aki örömmel tesz eleget kérésemnek. Az amerikai zsidóság két vezérével parolázok, akik közül előbbi a legkiválóbb biztosiadó intézeti szakértő, míg utóbbi a híres teológus.

De most már itt az ideje, hogy figyelmeztessék dr. Eisle Mátyas főrabbi urat, hogy fejezze be diskurzusát dr. Stefan Wiesevel s menjünk a Thonhalle felé Wiese alig akarja elengedni a mi tudós rabbinokat, — hogy is engedné — mikor kisütötték, hogy Wiese Egerben született és közeli rokonságban van a Farkasházi Fischer családdal, akikről Eiser Mátyas oly sok szépet tud említeni neki. Nagyön összebarátkoztak a rabbi és egyúttal karolva indulnak ok is a gyűlés színhelye felé.

Ekkora tömeg már rég nem lepte el a Bahnhofstrasset. Alig lehet biztosítani a rendet annak a pár rendőrnök, de végre még csak ott vagyunk a zsúfolt teremben és megkeresve helyünket feleségemmel várjuk a nagy pillanatot: az új Jewish Agency Executivejének a bevonulását.

Litván pogromok hatása alatt Wolhyniában ismét fellángoltak az antiszemita atrocitások

Kovno, augusztus 26(— Közölte az Uj Kelet, hogy Kovnóban valóságos pogromhangulatot teremtett a reakció ifjusága, amely a város egyik részében, Szlobotkában megtámadta a zsidókat és üzleteiket fosztogatta. A cenzura csak most engedett írni a zavargásokról. A „Jiddische Stimme” című kovnoi napilap hirdadása szerint már a kormány sajtója is beismeri, hogy voltak pogromok. Az újságok azonban igyekeznek az eseményeket szépíteni. Ugy állítják be a dolgot, mintha komunistákat akartak volna a nemzeti érzelmű munkások megtámadni. Ezzel szemben ma állapították, hogy a Chevra Kadisa hetvenéves szolgáját, Jelevszkyt bántalmazták a legsúlyosabban, akiről aligha tehető fel, hogy kommunista érzelmű. Bántalmazója viszont a száznegyves számú rendőr, aki soha munkás nem volt, hanem földműves és mint altiszt került a rendőrség szolgálatába.

A zsidó sajtó az antiszemita újságok közléseivel szemben felsorolja körülbelül ötven panasztevőnek a nevét. Ezek jó részét zsidók, akik megnevezik bántalmazókat is, a törvényszékhez való beadványaikban. A zsidó sajtó ezt azért teszi, mert az antiszemita újságok azt híresztelik, hogy pogromról nem is lehet beszélni, hiszen a zsidók még panaszt sem tettek a hatóságoknál bántalmazóik ellen.

Kovnoi hírforrás jelenti továbbá, hogy az oroszországi Wolhyniában is antiszemita zavargások voltak. Korosten nevű városban antiszemita vasuti munkások terrorosapata megröhantha a zsidó kereskedőket és iparosokat. Miután a zsidókat megverték az üzletekben talált készleteket ellopták. A kievi tartomány néhány városában szintén antiszemita hecek zaj-

lottak le. Saratovban a zsidó vasuti munkásokat inzultálták társaik. A bántalmazottak között egy zsidó asszony és egy kis gyermek is volt. Nemely gyárban, így egy moszkvai állami textilgyárban, ami egykor zsidó ember tulajdonában volt, egy Aron Majnovszki nevű zsidó munkást az antiszemita munkások úgy bántalmazták, hogy megkeleltt operálni és az operáció következtében elveszítette jobbkezét.

LÁM IGAZAM VOLT, MOST MÁR MAGA IS BELÁTJA!

Ha az ember könyvet, papírt, írószert **Lepagétól**, K-vár rendel, a legjobb minőséget kapja olcsón. — Ajánlom Önnek — nyugodt lélekkel közölje **Lepageval**, mire van szüksége. Postafordultával kap jegyzékeket, mintákat. Irjon még ma **Lepagenak!**

Ne üljön fel

hangzatos reklámoknak, hanem győződjön meg egy próbarendeléssel, hogy

מחירים מותרים תפליך מחורח

Machsor garitúrák né net, magyar és zargon fordításban, selyem és gyagju **Talésim**, mirjámok, imakönyvek és az összes rituális cikkek legolcsóbb és legelőnyösebb beszerzési forrása a

„Safurth” zsidó könyvkereskedés Cluj, P. M. Viteazul 39.

A **Timisoara**-i zsidó filiceum, leánygimnázium, felsőkereskedelmi iskola nyilvánossággal jogát az 53. sz. miniszteri autorizáció megerősítette. A beiratások augusztus hó 25—31-g vannak. A **flu tanuló** részére **modern berendezésű, kóser internátus, állandó tanári felügyelettel és elsőrendű ellátással.** Prospektust küld az igazgatóság.

Kedd
Id
ro
Az e
nagi
zsidó
arab
A
(Cluj)
let tud
zsidó-ar
ban ism
Ezek a
keltettek
rében,
családok
ik vann
jék ta
csapatok
és hétfő
zsidók
alatt ta
zei Sző
hogy új
Jeruzsá
ményekt
Vasár
észtniá
lyeket e
tek csa
mi
Az eg
Jeruzsá
mög me
tések sz
Jerusa
bok kö
utközse
három
Ma d
Dokkal
zsalembe
a tömeg
gyedet.
megsebe
A bi
kozta
utakat s
utakón
járatok
kon ped
nak.
Az ar
aka
de a re
kedést n
meget sz
Seg
London
jelentés
kén és a
a harcok
Az új ő
és sebes
London
zét sokk
ahogy e
biztosa
kért.
Az an
és a
Jeruzsá
állapot
nak Jeru
csapásna
van.
London
zsidó la
körtört z
dihajót a
tinába.

Idegen hatalmak bujtogatására robbantak ki a palesztinai véres zavargások

Az eddig passzív angol hatóságok elkésett intézkedései miatt öltöttek nagyobb arányokat az arab-zsidó összeütközések. Jeruzsálemben a zsidó önvédelmi csapatok visszaverték a falvakból összetoborzott arabokat. A katonai rendszabályok után is még mindig komoly a helyzet az országban

Az erdélyiek közül senkinek sem történt semmi baja a zavargások során

(Cluj-Kolozsvár, aug. 26. Az Uj Kelet tudósítójától). A legutóbbi jeruzsálemben robbant ki a palesztinai véres zavargások híre, amelynek terjedését az erdélyi zsidóság ismét riasztó hírek terjedtek el. Ezek a hírek érthető nyugtalanságot keltettek az egész erdélyi zsidóság körében, de különösen azoknál a zsidó családoknál, amelyeknek hozzátartozói vannak Palesztinában és kikerültek a tagjai az ott létesült önvédelmi csapatoknak. Szombaton este, vasárnap és hétfőn a Palesztinában élő erdélyi zsidók hozzátartozói valóságos ostrom alatt tartották az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség és az Uj Kelet telefonját, hogy újabb részleteket tudjanak meg a Jeruzsálemben lezajlott sajnálatos eseményekről.

Vasárnap délután érkeztek meg Palesztinából az első magántáviratok, melyeket egyes ottan élő erdélyiek küldtek családjaiknak és ismerőseiknek.

Mi történt augusztus 23-án és 25-én?

Az egyre súlyosabb méreteket öltő jeruzsálemi eseményekről az alábbi, még meg nem erősített távirati jelentések számoltak be:

Jeruzsálem, aug. 23. A zsidók és arabok között ma itt újabb súlyos összeütközésekre került a sor, amelyekben három ember meghalt, ötvenen pedig megsebesültek.

Ma délelőtt több száz falusi arab kardokkal felfegyverkezve vonult fel Jeruzsálembe. Gyűjtőbeszédük hatására alatt a tomeg megtámadta az egyik zsidó negyedet. Az így keletkezett kéztusában megsebesültek többsége zsidó.

A brit hatóságok erőltetve beavatkoztak és a Jeruzsálemben vezető összes utakat szigorú őrizet alatt tartják. Az utcákon fegyverekkel ellátott rendőrök járják, a fenyegetett pontokon pedig páncélos autók állomásoznak.

Az arabok ma délelőtt Jaffában is akartak türelést rendezni, de a rendőrség idejében minden tüzelést megtiltott és a már összegyűlt tömeget szétszórta. Palesztina többi városában nagy az izgalom, mert attól tartanak, hogy az arabok ott is erőszakosságokra fognak vetemedni.

Segítséget kér a palesztinai kormány

London, aug. 26. A lapokhoz érkezett jelentések szerint Jeruzsálem környékén és az elővárosokban továbbtartanak a harcok a zsidók és az arabok között. Az új összeütközéseknek is sok halottja és sebesültje van.

London, aug. 24. A palesztinai helyzet sokkal komolyabb jellegűt ölt, mint ahogy ezt előtte hitték. Palesztina főbiztosa az angol kormánytól segítséget kért.

Az angol admirális a „Barham” és a „Sussex” cirkálókat küldte ki Palesztinába.

Jeruzsálemben kihirdették az ostromállapotot. Egyiomból csapatok vonultak Jeruzsálem felé. A tegnapi összehasonlításnak huszonöt halálos áldozata van.

London, augusztus 24. Az arab és a zsidó lakosság között Jeruzsálemben kitört zavargások leküzdésére négy hadihajót és egy ezredet küldtek Palesztinába.

Valamennyi távirat egyénileg megnyugtató híreket tartalmazott. Voltak olyan vidékiek is, akik a jeruzsálemi zavargásokról semmit sem tudtak és csak a hozzátartozóiktól kapott táviratból értesültek az ottani eseményekről. A legfrissebben érkezett, augusztus 25-én feladott jeruzsálemi magántávirat itt közöljük:

Buxbaum, Cluj, Str. General Berthelot 8.

Mindnyájan egészségesek vagyunk. Seelenfreund, Winkler, Mosonyi, Beha, Léva, Pabkovic családok. Epstein.

Hasonló táviratokat más kolozsvári családok is kaptak. Az eddig érkezett magántáviratok alapján megállapítható, hogy a legújabb összeütközések során az erdélyi származású zsidók közül senkinek sem történt semmi baja.

az arabok egy hattagu zsidó családot lemészároltak.

A jeruzsálemi lapok megszüntették megjelenésüket. A helyzet komolyságára vall az a körülmény is, hogy az amerikai ajatvalók felkeresték konzuljukat

Összesen 100 halottja, 150 sebesültje van az arab-zsidó harcoknak

Jeruzsálem, aug. 26. A palesztinai eseményekkel kapcsolatban a Palesztiná-mandátum bizottságot tegnap rendkívüli tanácskozásra hívták össze.

A mandátumbizottság tagjainak több sége az ostromállapot elrendelése mellett szavazott és ebben az értelemben táviratot intézett a palesztinai kormányhoz. A főkörmányzó helyettese, Mr. Luke, a távirati utasítás alapján egész Palesztina területére elrendelte az ostromállapotot. Ezenkívül a kormány Mallából egy teljes angol ezredet kért Palesztina felé irányítani.

Hivatalos jelentés szerint a palesztinai harcokban összesen száz ember vesztette életét és 150 a súlyos sebesültek száma. A halottak és sebesültek között egyaránt vannak zsidók és arabok, sőt angolok is.

Hebronban 15 amerikai diák is belekeveredett a harcokba és mindannyian megsebesültek. A jeruzsálemi amerikai konzulátusra számos amerikai állampolgár menekült.

A fanatizált arab tömegeket Jeruzsálem külvárosában repülőgépről irányított gépfegyverekkel lőtték.

ami nagyban hozzájárult a vérengzések elfajulásának továbbterjedéséhez. Tel Avivban a harcoknak egy halottja és 13 sebesültje van.

A Jezreel-völgyében is voltak kisebb-nagyobb harcok.

amelyek során egy ember meghalt, huszonegyen pedig életveszélyesen megsebesültek.

és azt a kérést terjesztették elő, hogy szállítsák őket haza, mert az életük és vagyonbiztonságuk veszélyeztetve van. A konzul ígéretet tett arra, hogy a legközelebbi amerikai hadihajóval érintkezésbe lép és igyekszik a kérést teljesíteni. Az amerikai hadihajó érkezését szerdára várják.

A jeruzsálemi kormányzáság értesítette az arab főmuftit, hogy újabb összehívások esetén személyében ő magát teszi a történelmi felelőssé és felelőssé, hogy hívei körében a maga hatáskörében is igyekezzék a rendezettség továbbfolytatásának véget vetni.

A „Daily Mail” szerint az összehívásokat nem valószínű fanatizmus robbantotta ki. A lapot tudósítói úgy informálták, hogy a zavargások előidézésében idegen hatalmak keze működik közre.

A lap követeli, hogy a külügyi hivatal derítsen világosságot az összes részletekre

és a helyi hatóságok a zavargások elfojtása után széleskörű vizsgálat rendjén állapítsák meg a kulisszámögötti mozgatóerőket.

Bécs, augusztus 26. Berlinben és Bécsben tegnap az a hír terjedt el, hogy az ismert világhírű keleti szakértőt, dr. Wolfgang Weist a Vossische Zeitung és „Neue Freie Presse” szerkesztőjét, aki jelenleg Jeruzsálemben tartózkodik, ott letartóztatták egy beszédért, amelyet a mostani harcokban elcsúszott zsidó sirjánál tartott.

A „Vossische Zeitung” tegnap érintkezésbe lépett az angol hatóságokkal, akik kábeltáviratban érdeklődtek Jeruzsálem kormányzójánál a hír valósága felől. A távirat közölte, hogy

Weist nem tartóztatták le, csak az történt, hogy a rendőrség kihallgatja, de rögtön szabadon bocsátotta.

Általában az a nézet, hogy az angolok a szomorú tapasztalatokból okulva most már mindent megfognak tenni annak érdekében, hogy a rend és a nyugalom helyreálljon az országban.

Társaságbeli úri asszony házasságközvetítő irodája (FORTUNA)
Oradea, Regele Ferd. 55/p

Zsidó (kórház) sorsjegy

nemcsak a vevőnek, de az eladónak is szerencsét hoz.

Urak, vagy hölgyek, ha sorsjegyeladással akarnak foglalkozni, a közelebbi utbaigazítások átvétele végett jelentkezzenek:

A központi irodánál: Cluj, Piața Unirii 20. I. em., Kohn Adolfnál Marosújvár, Löwe Belánál Alba-julia, Dr. Benjámín Sándornál Dicio-sanmartin. Citrom Benjáminnál Medias, Farkas Sándornál Dej, Közgazdasági Banknál Deva, Friedmann Miksa Zalau, Diamanstein Jakab Turda.

augusztus 27.
szálszag
gok eltorzítják a leg...
azonal és alapon...
Chlorodont-fogsz...
málatával. A fogak...
nyörü előfántesont...
tímitásához külön...
éjű Chlorodont-fog...
orult rothadó étel...
len szájszagot okoz...
eltávolíthatók. Kis...
Chlorodont-fogsz...
itt kapható. Csak ké...
„Chlorodont” feirattal

us Adler, — meg...
utasson be, — aki...
resemnek. Az ame...
remberével para...
a legkiválóbb...
tő, míg utóbbi

deje, hogy figy...
Mátyás főrbí...
skurzusát dr. Ste...
a Thonhalle felé...
redni a mi tudos...
zedné — mikor...
Egerben szület...
an a Farkasházi...
ól Eisler Mátyás...
ondani neki. Na...
a rabbi és egy...
ok is a gyűlés

ég nem lepte el...
lehet biztosítani...
tudórnak de végre...
a zsúfolt terem...
ünket feleségem...
hatott: az új Je...
ának a bevonn.

hyniában...
rocitások

sidó vasuti mun...
ak. A bántalma...
asszony es egy...
hely gyárban, így...
stilyárban, ami...
onában volt. Ez...
sidó munkást az...
ev bántalmazták...
és az operáció...
jobbkezt.

M VOLT,
S BELÁTJA!

papírt, írószert...
del, a legjobb...
n. — Ajánlom...
lekkkel közölje...
üksége. Posta...
eket, mintákat...
agenak!

n fel

hanem győződ...
eléssel, hogy

מחפשים

né net, magyar...
selyem és...
írjdmok, imar...
rituális cikkek...
sebb beszerzési

nyvkereskedés...
M. Vitezzul 39.

a nyilvánossági...
—31-g vannak...
is, állandó...
az igazgatóság.

Megalakult a Jewish Agency nagyintézőbizottsága

Nathan Strausz lett az Adminisztratív-Komité diszelnöke. Oskar Wassermannt a Keren Hajjeszod igazgatójává választották meg

A cionista Aktions-Komité és a Keren Kajemeth új vezetősége

A kibővített Jewish Agency tanácsának ülését követő napon tartotta meg alakítóülését a Council által összeállított Adminisztratív Bizottság Felix Warburg elnöke mellett. Az alakulóülésen többek között a Keren Hajjeszod direktóriumának újalakításával foglalkozott az Adminisztratív Komité hogy végrehajthassa a Councilnak erre vonatkozó határozatait. Mint ismeretes ugyanis, közvetlenül az Agency-alkotmány aláírása előtt a Council ünnepélyes

kiáltványban szólította fel a világ minden zsidóját hogy a Keren Hajjeszodhoz való hozzájárulást mindenki tekintse legszentebb kötelességének mert ezen fordul meg a Palesztina-munkában váró nagy felbuzdulás megvalósíthatása.

Az elfogadott alkotmány értelmében a Keren Hajjeszod direktóriumát felelősen cionistákból, felerészben pedig nem cionistákból kell hogy összeállítani. Ennek a határozatnak végrehajtásaképpen az Adminisztratív Komité az Agency nemcionista részének képviselőjéül Oskar Wassermannt, a berlini Deutsche Bank vezérigazgatóját választotta meg a Keren Hajjeszod központi igazgatójává.

Oskar Wassermann, aki eddig a németországi Keren Hajjeszod igazgatója volt, azt a megbízást kapta, hogy a Keren Hajjeszod eddigi direktóriumával együtt dolgozza ki a Keren Hajjeszod munka további fejlesztésére vonatkozó terveket és javaslatokat, amelyek az Adminisztratív Komité legközelebbi ülésén kerülnek azután letárgyalásra.

Wasserman vezérigazgató a megbízást elfogadta és szeptember első felében ülésre hívja meg Berlinto a Keren Hajjeszod direktóriumát.

A Jewish Agency alkotmánya

Folytatólagosan itt adjuk közre az Agency alkotmány bevezető részét, amely a legfontosabb lényegbevágó rendelkezéseket tartalmazza.

A távolmaradó tagok képviselete.

Erre vonatkozólag az Agency alkotmány 8-ik pontja úgy intézkedik, hogy egy a Council, mint az Adminisztratív Komité minden egyes rendes tagja mellett egy a cionisták, mint a nemcionisták legfeljebb 3 póttagot választhatnak. Az így megválasztott póttagok közül a megjeleneni nem tudó rendes tag bárkit jelölhet ki helyetteséül, azzal a megszorítással, hogy egy ember a Councilban négynél, az Adminisztratív-Bizottságban pedig kettőnél több szavazatot nem gyakorolhat.

Keren Hajjeszod (Palesztina Újjáépítési Alap).

9. Ameddig a Council nem határoz másképpen, a Keren Hajjeszod képezi az Agency legfőbb pénzügyi instrumentumát költségvetésének fedezésére.

A jelenlegi szerződés életbelépésének napjától a Cionista Szervezet hozzájárul a következő intézkedésekhez:

a) Azt a jogot, hogy a Keren Hajjeszod igazgatóit kinevezzék, amely a Keren Hajjeszod alapszabályai értelmében a cionista szervezet Executívójét, illeti meg, olyan módon kell ezentul gyakorolni, ahogyan azt az Agency Councilja elhatározza. A Keren Hajjeszod direktóriumát az Agency Counciljának felelős.

b) A direktórium köteles a Keren Hajjeszod nettó bevételeinek teljes összegét az Agency rendelkezésére bocsátani. Másrészt a feltételeken valaha eszközölni akarnának. Ezt azonban nem lehet úgy értel-

mezni, mártáha az Agencyt az a szándék vezetné, hogy a magántőkével történő földszerezéstől bárkit is elkedvetlenítsen. ha ezeket a területeket nem spekulációs célokra, vagy a Zsidó Nemzeti Alap, illetve a Jewish Agency terveivel szemben barátságosan célokra akarnák megvásárolni. Szabad döntési jogának gyakorlásában a Jewish Agencynek lehetőséget kell adni arra, hogy a rendelkezésére álló összegek egy részét, egy már létező, vagy a jövőben létesítendő társaság által kibocsátott részvények, záloglevelek, bonok, vagy más értékpapírok vásárlásába fektesse, hogy ezáltal egyes személyek részére megkönnyítse Palesztinában a földvásárlást. Ugyanígy nem lehet következtetni arra sem, hogy az itt megjelölt irányvonalak ellenében volnának az Agency esetleges arra irányuló politikájának kifejtésével, hogy segítséget nyújtson olyan telepéseknek, akik saját anyagi eszközeikkel akarnak a mezőgazdaságban letelepedni, még pedig olyan módon és olyan feltételek mellett, amelyek a jelen megegyezésben lefektetett politika alapelveivel nincsenek összeférhetetlenségben.

Az alakulóülés további során az Adminisztratív Komité megerősítette Felix M. Warburgnak a Council által történt elnökké való megválasztását, egyúttal pedig Nathan Strauszt, az ismert amerikai filantrópot az Adminisztratív Komité diszelnökévé választotta meg. Ezenkívül az Adminisztratív Komité választotta meg pénzügyi, egy politikai és egy speciális bizottságot, amely a gazdasági szövetkezetek ügyével foglalkozni. Végül

elhatározta az Adminisztratív Komité, hogy legközelebbi ülését 1930 márciusában Palesztinában fogja megtartani.

Az Adminisztratív Komité alakulóülésével párhuzamosan tartotta meg alakulóülését a cionista szervezet Aktionskomitéja is. A cionista Aktionskomité elnöke Leo Motzkin, alelnöke pedig Ab Goldberg Newyork (klal), Farbstein varsói szemképviseelő (mizrachi), Eliezer Kaplan, Palesztina (Hitachduth), Salman Rubaschow (Poalé Cion) és Richard Lichtheim Berlin (revisionista) lettek. Ezután az Aktionskomité megválasztotta a Keren Kajemet-direktóriumot, amelyben Kish ezredes, Hermann Struck és Adolf Böhm foglalnak helyet.

dokodnia kell a saját költségvetésében, azon kötelezettségek beváltásáról, amelyek a jelenlegi megegyezés életbelépésének időpontjában fennállanak.

Keren Hakemet Lójiszraél. (Zsidó Nemzeti Alap).

10. A jelen megállapodás semilyen tekintetben nem érinti a Keren Kajemet Lójiszraélnek sem a szervezetét, sem a helyzetét, ugyancsak a cionista szervezettel való viszonyát, vagy azt a jogát sem, hogy az Agencyvel történt megtanúsítás után pénzügyi támogatásért forduljon a zsidó nyilvánossághoz.

Az alábbi felsorolt fentartások szem előtt tartásával minden földterület, amelyet a Jewish Agency pénzén fognak megszerezni, a Keren Kajemet Lójiszraél fog a Jewish Agency utmutatása mellett megvásárolni és a megszerzett földterületek tulajdonjoga a Zsidó Nemzeti Alap nevére kell szólnon, hogy ilyen formán ezek a területek a zsidó nép elidegeníthetetlen tulajdonaként maradjanak biztosítva. Azokat a részletekértékeket és feltételeket, amelyek mellett az ily módon a Keren Kajemet tulajdonába átment földterületeket felhasználni, elfoglalni, bérbeadni, vagy pedig valamely társaság, társaság, vagy testület által birtokban tartani lehet, előzőleg a Jewish Agency kell, hogy elfogadja és megerősítse. Hasonlóképpen a Jewish Agency hozzájárulása és megerősítése szükséges mindazon módosításokhoz, vagy változtatásokhoz, amelyeket ezeken a feltételeken valaha eszközölni akarnának. Ezt azonban nem lehet úgy értel-

mezni, mártáha az Agencyt az a szándék vezetné, hogy a magántőkével történő földszerezéstől bárkit is elkedvetlenítsen. ha ezeket a területeket nem spekulációs célokra, vagy a Zsidó Nemzeti Alap, illetve a Jewish Agency terveivel szemben barátságosan célokra akarnák megvásárolni. Szabad döntési jogának gyakorlásában a Jewish Agencynek lehetőséget kell adni arra, hogy a rendelkezésére álló összegek egy részét, egy már létező, vagy a jövőben létesítendő társaság által kibocsátott részvények, záloglevelek, bonok, vagy más értékpapírok vásárlásába fektesse, hogy ezáltal egyes személyek részére megkönnyítse Palesztinában a földvásárlást. Ugyanígy nem lehet következtetni arra sem, hogy az itt megjelölt irányvonalak ellenében volnának az Agency esetleges arra irányuló politikájának kifejtésével, hogy segítséget nyújtson olyan telepéseknek, akik saját anyagi eszközeikkel akarnak a mezőgazdaságban letelepedni, még pedig olyan módon és olyan feltételek mellett, amelyek a jelen megegyezésben lefektetett politika alapelveivel nincsenek összeférhetetlenségben.

CSATLAKOZÁS AZ AGENCYHEZ

A 11. szakasz arról szól, hogy az Agencyhez való csatlakozás nyitva áll mindazon országok nemcionistáinak, amelyek felhatalmazott képviselőik útján hozzájárulnak ehhez a megegyezéshez. Ebben az esetben az újonnan csatlakozó nemcionista testületek megfelelő képviselőhöz jutnak az Agencyben.

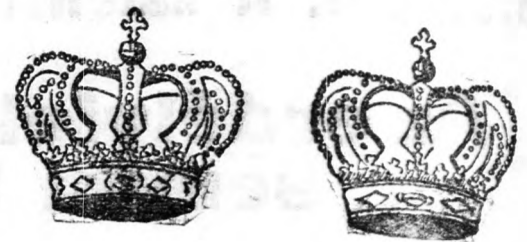
AZ AGENCY FELOSZLATÓSA

Az alkotmány 12. pontja szerint a kibővített Jewish Agency felosztását a Council két-harmad többséggel mondhatja ki. A felosztató ülést három hónappal előbb kell összehívni és a tagokhoz intézett írásbeli meghívóban fel kell tüntetni, hogy az ülésen a kibővített Agency felosztására vonatkozó javaslat kerül tárgyalásra. A cionista szervezeten kívülálló, de az Agencyhez csatlakozó minden testület bármikor bejelentheti az Agency elnökénél azt a szándékát, hogy visszalépjen a megegyezésről. Az ilyen bejelentés csak 1 év múlva lép életbe. Amennyiben valamelyik nemcionista csoport a Council két egymásután következő ülésén nem direkt módon, vagy pedig nem a 8. szakasza szerint van képviselve, azt a kibővített Agencyből kitépeltnek fogják tekinteni. A Councilnak, illetve az Adminisztratív Komiténak jogában áll a legutóbbi Council-gyűlés óta eltelt egy éven belül, amelyen az illető nemcionista csoport nem volt képviselve, a kitépeltnek nyilvánított csoportot visszahelyezni eredeti jogába, ha azt az illető csoport is kívánja. Abban az esetben, ha a jelen megegyezéshez csatlakozó nemcionistáknak legálább egyharmada visszalép, a cionista szervezet is bejelentheti visszalépését és mielőtt ez a bejelentés egy év elteltével életbe lép, a kibővített Agencyt fel kell oszlatni. Olyan visszalépési bejelentések esetén, amelyek az Agency felosztását vonhatják maguk után, az elnök az érvénybelépési határidő letelése előtt köteles ezeket a bejelentéseket a Council elé terjesztani, szükség esetén pedig a Council rendkívüli gyűlését összehívni.

A MEGÁLLAPODÁS MÓDOSÍTÁSA

A 13. szakasz értelmében a jelen megállapodás az Agency elnökére vonatkozó intézkedések kivételével, a Council ülésén legalább két-harmad többséggel meg lehet változtatni. Minden ilyen módosító ja-

A Deauville-i és Vichy-i elegancia versenyen a tiszta selyem

HAROM KORONA védjegyű harisnya aranyérmet nyert.

vaslat tárgyát képező előfeltetele, hogy erről a Councilt arjait legalább 3 hónappal azelőtt írásban kell részletesen informálni.

Az Agency-alkotmány 14. és 15. szakasza az Agency különböző szerveinek napirendi beosztására, illetve a megegyezés életbelépésének módjaitra vonatkozik. Az utolsó, 15. szakasz értelmében a jelen megegyezés aláírása után a Cionista Szervezet köteles a mandatárius hatalom kormányának az Agency-alkotmányt másolatát átnyújtani azzal a kéréssel, hogy a kibővített Jewish Agencyt a mandátum értelmében vett Jewish Agency ismerje el. Ugyancsak megkeresést kell intézni a mandatárius hatalomhoz azért, hogy biztosítékot adjon arra az esetre, ha az Agency-alkotmányban előre látott felosztási esetek valamelyike bekövetkezne, a Palesztina-mandátum 4-ik szakasza alapján a cionista szervezet minden tekintetben visszahelyezi ugyanazokba a jogokba, amelyekbe az Agency kibővítése előtt volt.

Nyilatkozat.

Értesítjük t. sorsjegyvásárlóinkat, hogy miután a clujji Loteria Sanator-sorsjegyeink árusítása csak július hónapban kezdődött meg s így az idő rövidsége miatt csak oly kis mennyiség adatott el, hogy azoknak ellenértékével a kifizető Szanatórium-jótekonysági cél még részben nem volna elérhető, ezen okból a húzást a Belügyminisztérium 6974 A/1929 sz. rendeletével 1930 február hó 26-ára határozta el.

Cluj, 1929 augusztus 26.

Loteria Sanator vezetősége.

Értesítés!

Megnyit Bucurestiben, a főváros központjában a

"Hotel Venetia"

Str. Pictor Grigorescu 12. szám. A királyi palota mögött. — Bejárata a Calea Victoriei.

100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg- és melegvíz. Lift, fürdő és telefon áll a vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó urak a tarifából 25% rabatot élveznek. Tisztelettel

"Venetia-szálloda" vezetősége MOISESCU tulajdonos.

Tíz év alatt 1200 milliárd lejt fektetett be Európában az amerikai tőke

Óriási arányokat ölt Amerika térhódítása az európai gazdasági életben

Az utóbbi időben mind sűrűbben jelennek meg híradások az amerikai tőke európai térhódításáról. Legutóbb Churchill volt angol pénzügyminiszter, majd Mussolini olasz miniszterelnök is meg szólaltatott és felhívták az európai közvélemény figyelmét arra a veszedelemre, amely az amerikai tőke Európába való beözönlésével az európai nemzetek gazdaságát fenyegeti. Kétségtelen, hogy ha már Mussolini is felemelte a szavát az amerikai tőke ellen, akkor

a veszély nagyon komoly,

mert Mussolininek kellene az utolsóinak lenni a tiltakozók között már csak azért is mert Mussolini-rezsim egyedüli támpontja a fasizmus első éveiben az amerikai tőke volt.

A mindenben reális Amerika most természetesen akarja behálózni Európát pénzevel. Ezt az akcióit most készítik Washingtonban.

A Newyork Times egyik legutóbbi számában érdekes statisztikát közöl az Európában elhelyezett amerikai tőkéről és ezek a számok mindennél világosabbak. Már 1910 előtt is tekintélyes összeggel volt Amerika érdekelve az európai iparban, de

ez az összeg 1912-ben 200.000 dollárra apadt le.

A háború után a helyzet azonban lényegesen megváltozott. Amerika szinte korlátlan mennyiségben hozta a pénzt Európába, de ezuttal már nem részvényvásárlásokra, mint a háború előtt, hanem hasznosabb célokra. Az amerikai pénz bevándorlásával Amerika ellenőrzési jogát is kapott hatalmas európai vállalatok felett, sőt résztvett azok irányításában. Európa amerikanizálódni kezdett és nagy európai vállalatok amerikai tőkecsoportok jelentéktelen alközeivé lettek. Anglia eszmélt rá először erre a veszedelemre és törvényileg intézkedett, hogy részvénytársaságok igazgatósági tagjai kizárólag angol állampolgárok lehetnek. Statisztikai adatok szerint

Amerika a háború után 2 és fél milliárd dollárt hozott át közvetlenül Európába és 4 és fél milliárd dollárt közvetve

egy-egy államok különböző beruházásai címen, ami lejjebb mintegy 1200 milliárdot tesz ki és Amerikában megvannak győződve arról, hogy a pénzfolyam, amelynek eredete Amerikában és torkolata Európában van, még nem száradt ki. Ellenkezőleg, Amerika csak most kezd érdeklődni az Óvilág iránt és

Európa olyan méretű amerikanizálásai hirdetik, amilyenről itt még almodni sem mertek

És mindennek néhány év alatt kell meg történni.

Az amerikai tőke főleg Anglia, Németország, Oroszország és Lengyelország iránt tanúsít megkülönböztetett érdeklődést. Angliába már bevonult az újvilági kaucsuk és elektro-ípar. A kaucsuk a legfontosabb amerikai árucikk, mert ebből készült az autógummi és ma már ezt Angliában készítik. Angliának sikerült különböző kaucsuk-manőverekkel nagy összeget visszafizetni Amerikának a háborús adósságokból.

A háború előtti angol-amerikai nehézipar és vas-versengés helyett most „autóverseny” van.

Ford hatalmas kiterjedésű briketokat vásárolt, autógyárak létesítésére Brazíliában és Oroszországgal, Romániával, Lengyelországgal, Csehszlovákiával, valamint most újabbban Jugoszláviával tárgyal hasonló célból, hogy letörje az angol autógyárt.

London és környékének világitása szintén

Amerika kezében van. És hány száz más város van még Európában, ahol amerikai tőke kezében van a villamos centralé. Londonon kívül Angliában 95 város villanyközpontja az amerikaiaké. Németországban az autógyár amerikanizálódik. Amerika megvette az Opel-gyárt.

Ezenkívül a festékipar megy át lassan az amerikai tőke érdekszférájába.

Lengyelországban a hatalmas cinküzeme

ket vásárolta meg az amerikai Harrimancsoport. Ugyanez a tőkecsoport megvásárolta a vasbányákat is és a poseni, valamint a pomerániai villamosüzemeket. Így a Harrimancsoport Lengyelország nyugati részét látja el villanyárammal. Amerika már Oroszországba is bevonult, miután egy newyorki tőkecsoport 16.000 kilométer utépítésre kapott koncessziót, ami 140 millió dollárba fog kerülni. Egy amerikai autógyár pedig gyárat épített Oroszországban.

Európában nincs egyetlen állam sem már, ahol az amerikai tőke ne volna érdekelve utépítésben, villany vagy autógyárban, vagy készpénzkezelésben. Ez a statisztikai kétségkívül elég tápot ad arra, hogy Európa államfőitai gondolkodjanak azon, hogy az amerikai tőke további térhódítása hova vezet.

A négy nagyhatalom megbízottai új memorandumot nyújtottak át Snowdennek

Ha Snowden elutasítja a memorandumban foglalt ajánlatot: a konferencia végleg zátonyra fut. Az angolok a Saar-vidéket is kiüritik

Hága, aug. 26. A francia, belga, olasz és japán pénzügyi megbízottak tegnap délelőtt és délután dolgoztak azon emlékirat szövegén, amelyet a négy hitelezői nagyhatalom Angliának készült átadni. A délelőtti ülésen Hilferding és Curtius német miniszterek is részt vettek. Mind-egyik delegáció külön állította össze a maga emlékiratát, amelyet a délutáni folyamán egyeztetnek és közös emlékiratba foglalnak össze és így adják át Snowdennek.

A francia delegáció köréből kiszivároztott közlések szerint az emlékirat újabb ajánlatot nem tartalmaz, de pontosan körülírja az eddig szóbeli uton tett ajánlatokat.

Ugy tudják, hogy az emlékirat hatvan százalékban honorálja az angol követeléseket a feltétel nélküli annuitások kérdésében és a természetbeni szolgáltatásokról.

Snowden ma válaszol. Ha elutasítja az ajánlatot, a konferencia végleg zátonyra fut. Ha megegyezés jöme létre, a Jung-ervezet szervező bizottságait Hágában azonnal megalakítják s a bizottságok

Lausanneban haladékalánul megkezdik ülésezéseiket.

London, aug. 26. Beavatott helyről származó értesülés alapján az a hír terjedt

el, hogy a kormány a rajnai megszálló csapatok visszavonásával egyidejűleg a Saar-vidékről is visszarendeli az angol megszállókat.

Nemzetközi segélyakció indul a külföldre üldözött zsidó diákok érdekében

(Zürich, augusztus 26. Az Uj Kelet tudósítójától.) A zürichi Uránia dísztermében a napokban zajlott le az európai Bné Brith páholyok gyűlése. A gyűlésen képviseltették magukat: Németország, Lengyelország, Nagybritánia, Hollandia, Csehszlovákia, Ausztria, Svájc, Románia és a balkáni államok „Orient” páholyai. A gyűlés többek között tárgyalta a külföldi egyetemre kényszerült zsidó diákok hathatós támogatását. Tekintetbe jönnek ebből a szempontból különösen Magyarország, Lengyelország és Románia. Romániából a referátumok szerint az utóbbi időben a külföldi egyetemekre már kevesebben jönnek, mint azelőtt. A

gyűlésen az az általános kívánság jutott kifejezésre, hogy azon országok zsidóes tülelei, ahonnan a diákok külföldre kényszerülnek, fokozottan vegyenek részt ennek az ifjuságnak a támogatásában.

A gyűlés foglalkozott továbbá a nap-tárreform problémájával. Anglia képviselői a leghatározottabban tiltakoztak a reform ellen. A zsidó irodalom támogatásának elérésére elhatározták, hogy a páholyok igyekezzenek évente néhány könyvet kiadni. A bolgár páholyok képviselője köszönetét nyilvánította a támogatásért, amiben a testvérpáholyok a bulgáriai földrengések áldozatait részvették. A palesztinai delegátus jelentést tett a páholyügynek a Szentföldön való fejlődéséről és közölte hogy Palesztinában már tíz páholy működik ötszáz taggal és ezidőszentint néhány páholy alapítás alatt van. A gyűlés elhatározta, hogy támogatni fogja a jeruzsálemi héber tanítóképzőintézetet.

Hollandia képviselője érdekes adatokat közölt a holland zsidóság életéről. Eszerint Hollandiában 120 ezer zsidó lakik, ezek közül mindössze 30 ezer tartozik a proletárjátszhoz. Ezzel szemben rendkívül nagy százalékos arányban történnek vegyes házasságok. Rotterdamban a legutóbbi statisztika szerint harminc százaléka a vegyes házasságoknak zsidó. Amszterdamban pedig huszonkét százaléka. Ausztria és Csehszlovákia képviselői referáltak azokról az akciókról, amiket a csehszlovák egyetemekre kényszerült külföldi zsidó diákok érdekében megindítottak. A gyűlés határozata értelmében a numerusz klauzusz üldözöttjeit a páholyok hathatósan tartoznak támogatni.

Augusztus 31-én megnyílik a New-York szálló étterme!

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozzuk, hogy augusztus 31-én újból megnyitjuk teljesen újonnan átalakított éttermünket.

A konyhaművészet minden ágában jártas szakértők gondoskodnak arról, hogy a nagyérdemű közönség legkényesebb igényeit is kielégísek. Vezetünk román, francia és magyar konyhát. Különlegességek sültjeinkben a la Gratarès, valamint válogatott borainkban. Enyedi és Arad-hegyaljai, továbbá az összes fajburokat raktáron tartjuk. Vezetőségünk a legfigyelmesebb kiszolgálást biztosítja.

Naponta elsőrendű Jazzband zene. Vacsora után az urf közönség táncol.

Menürendszer! Menürendszer!

Az igazgatóság.

Magyar Színház Stramer operett társulata.

Kedden, augusztus 27-én este kilenc órakor:

A menyasszony szíve.

Nagy táncos és énekes életkép 3 felvonásban. Irta: Izidor Lesch. Zenéjét szerette: A. Olschanetzky.

S. Stramer és felesége a főszerepben.

augusztus 27.

és Vichy-
versenyen
selyem

KORONA
marisnya
ot nyert.

őfelettele, hogy ar-
adható 3 hónappal
születésén infor-

v 14. és 15. száka-
zódó szerveknek na-
vele a meggyezés
alakra vonatkozik.
értelében a jelen
a a Unionsa Saar-
darást a hatalom
gy-alkotmányt mé-
l a kéressel, hogy
enyent a mandatum
h Azeny ismerje
est kell intézni a
ez azért, hogy biz-
esetre ha az Agen-
látott felosztási
következzen. A Pa-
szokas alapján
mnden tekintetben
ekbő a jogokba,
kibővítése elő-

ozat.

rszeget vásárolókat,
Lotteria Sanator-
csak július hónap
y az idő rövidsége
nyiség adatott el,
ékével a kifizetőt
ági eél még rész-
tő, ezen okból a
térium 6974 A-1929
bruár hó 26-ára ha

26.

analor vezetősége.

ítés!

ben, a főváros
ban a

enetia"

escu 12. szám.
gott. — Bejárat
toriein.
zésu szobával,
nden szobában
ift, fürdő és tele-
rendelkezésére.
ak. Utazó urak
patot élveznek
lettel

da" vezetősége
tulajdonos.

HIREK

az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str.
Lipszani 91.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomát csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— Mit tartalmaz az új zárórarendelés?
Bukarestből jelentik: Vaida Sándor belügyminiszter a tegnapi nap folyamán írta alá az új záróra és a záróra meghosszabbításáról szóló rendeletet, amelyek a kávéházak, bodegák és vendéglőkre vonatkozólag a következő intézkedéseket tartalmazza. Az elsőosztályú kávéházak 1 órakor zárnak. A záróra 1—3 óráig terjedő meghosszabbításért 300, 3—5 óráig pedig 250 lej fizetni. A II. osztályú kávéházak 13 órakor zárnak, 12—3 óráig 200, 2—5-ig 200 lej kell fizetni a záróra meghosszabbításáért. Az I. osztályú vendéglősök 1 órakor zárnak, 1—3 óráig 200 lej, 3—5 óráig 150 lej kötelesek fizetni a záróra meghosszabbításáért. A másodikosztályú vendéglők zárórája 12 órakor veszi kezdetét, 12—2, illetve 2—5 óráig 150-150 lej a záróra meghosszabbítási taxája. A harmadosztályú vendéglők 11 órakor zárnak, 11—4, illetve 1—5 óráig a meghosszabbításért 150—150 lej kell fizetni. Az elsőosztályú bodegák 12 órakor zárnak. Zárórájuk meghosszabbítható 12—2 óráig 150 lej taxa befizetése mellett. A másodikosztályú bodegák 11 órakor kötelesek zárni és a zárórát sem hosszabbíthatják meg. A rendelet, amelyet már elküldöttek az összes vármegyei prefektusoknak, szeptember elsején életbe lép.

— Bécs kiürül, mert az idegenek félnek a puccstól. Bécsből jelentik: A szállingózó puccshírek következtében a Bécsben tartózkodó idegenek tömegesen utaznak el az osztrák fővárosból. Ezzel kapcsolatban Schöber rendőrfőnök a következő nyilatkozatot tette közzé: — Nem ismerem félre a helyzet komolyságát, azonban eltiltított dolognak kell tartanom, hogy valaki ismerje a kormányzat és hatóságok munkáját, polgárháborúra következtessen. A kormány most is elég erős lesz arra, hogy esirájában elfojtsa minden puccskísérletet.

— Házaság. Grosz Erzsébet Valea lui Mihai (Ermihályfalva), Franek Sándor Oradea Mare (Nagyvárad) f. hó 25-én házaságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— Gázrobbanások pusztítottak egy spa nyol városban. Madridból jelentik: Cuenzában a főceca uttestjét gázrobbanások felszaggatták. Több bérház súlyosan megrongálódott. Egy műhelynek szolgált pince, amelyben a munkaszünet miatt csak két inas tartózkodott, összemolott. A romok alól mindkettőt sérülésekkel emelték ki.

Vérszegény, sápadt, étvágytalan,

legyengült és állandó fejfájásban szenvedők ne használjanak mást, mint a

dr. FÖLDES-féle Ferrol Vastáplikör-t

mely elősegíti a vörsvérsejtek képződését, kitűnő étvágyat idéz elő és ennélfogva a legjobb hizlaló szer. A beteget és gyengékedőt erőssé és életvidammá teszi, a munkakedvet fokozza, vérszegény nőknél a havibajot szabályozza és a görcsös fájdalmakat szünteti, vérszegény, sápadt, sovány gyermekeket meghízaltja, vérszegény, gyenge férfiaknak a férfi erőt visszaadja. Egy kúrára 6 üveg szükséges. Postán utánvétellel megrendelhető dr. FÖLDES gyógyszerháza és vegyszertári laboratóriumából Arad, Strada Eminescu 21. Egy üveg ára 110 lej. Hat üveg rendelésénél postai díj nem lesz számítva. A legnagyobb orvosi szakértelműek javasolják. Minden gyógyszerháznál kapható.

URODONAL

elhárítja az érlelmeszesedést.

Közlések:
Gyógyászati
Akadémia
1908 nov. 10.
Tudományos
Akadémia
1908 dec. 14

**Neuralgia
Rángatózások
Reumatizmus
Érlelmeszesedés**

**Az ütőér jelei
elárulják az
érlelmeszesedést.**

**18
nagy kitérés**

Az érlelmeszesedés kezelésének (le) útja, meggátolni, ne hogy az érlelmeszesedés első stádiumában az artériák összenöjjenek. Ebben a vonatkozásban legfontosabb tényező a hűgység, amely ezeket a formációkat előidézi. Leghatásosabban lehet küzdeni ellene az URODONAL használatával által.
Faire professor, a poitiersi egyetem belgyógyászati klinikájának vezetője.

Ellenőrizzék az ütőeret és artériáinak öregedését!

Kezeljék az artériát URODONAL-lal, akkor el fogják hártani az érlelmeszesedést, amely előlitta a vér útját, megkeményítette, mint egy törékeny és korhadt pipának a szípkája.

Stab Chatelain, Paris. Romániai képviselő; „STANDARD” drogéria Strada Zorilor 2. BUCUR ESTI.

— Braumann Nusi jogszigorló és Dr. Kepes Imre ügyvéd Cluj, házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

— Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedő egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvizet megbeszélhetetlen szolgálat tesz azáltal, hogy a beltartalmát kiméletesen távolítja el. Tudományos tapasztalatok kétségtelenné tették, hogy a Ferenc József viz számos féldali hűdésben fekvő betegnél is magtette a kellő hatást s így nagy megkönnyebbülést okozott. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— Miss Pickford fényes nászajándéka. Miss Lotfi Pickford, aki maga is híres filmszínés és testvére a nagy Mary Pickfordnak, a napokban férjhez ment Russel Girard vállalkozóhoz. Ez a nász meglepetés volt, mert Miss Pickford ismételtén is kijelentette, hogy nem fog férjhez menni, még ha egy aranyzárnyu és gyémántkoronájú férfi is jelenkezne kezéért. Mary nővérétől nászajándékkul fényes „Három Korona” selyemharisnya készletet kapott, ami kedvelt márkája volt mindig s amely egyébként a legtöbb amerikai moziélmény kedvenc horisnyamárkája.

Fürdőre, nyaralóhelyekre utazó előfizetőinket felkérjük, közöljék pontos címüket a kiadóhivatallal, hogy az Uj Keletet fönnakadás nélkül küldhessük.

Pályázat tanítói állásra.

A nagyváradi izraelita hitközség elemi iskolája 1929—30. tanévre ideiglenes tanítói állásra pályázatot hirdet. Pályázhatnak fiatal zsidó férfi vagy női tanerők, akik román állampolgárok és megfelelő törvényes képzettséggel bírnak. Akik a hitoktatást is el tudják látni, előnyben részesülnek. Képesítést és eddigi működést igazoló iratokkal együtt a kérvények szeptember elsejéig a nagyváradi izr. hitközség iskolaszékéhez nyújtandók be. (Str. Printul Carol 14).

Oradea, 1929 augusztus 25.

Az Izr. Hitközség Iskolabizottságának nevében:

Dr. Kabos Béla, elnök.

— Gyilkolt a magasfeszültségű villamosvezeték. Newyorkból jelentik: Springfieldben a közúti villamos vezetékébe és transzformátorába beütközött a villám. A magasfeszültségű vezetékdrótok egyike leszakadt s nekiesapódott egy épület kapuja alá menekült csoportnak. Az aram-öt embert rögtön megölt, tizaneget súlyosan megsebesített.

— A karlsbadi sakkverseny utolsó fordulója előtt. Prágából jelentik: A karlsbadi sakkversenyen Gilg győzött Mattison, Spielmann Treyballi, Johner Saemisch és Colle Grünfeld ellen. Ezzel a függő partikat lejátszótták és ma sor kerül a verseny utolsó fordulójára. A tornát előreláthatólag Capablanca nyeri meg, akinek másfél pontelőnyét majdnem lehetetlenné behozni.

— Hátszáz évi börtön egyetlen bünszövetkezet tagjainak. Nápolyból jelentik: A szicíliai esküdtsek tegnap tárgyalta annak a 149 tagu maffiának a monstre pörét, amelynek működése plettagésben tartotta az egész szigetet. A maffia tagjai közül harmincat bizonyítékok híján fel kellett menteni. A többi egytől tízévig terjedő fogházra ítélték. Összesen hatszáz évet osztottak ki közöttük.

Előkészítik az Európa-Amerika-i rádióműsor-cserét. Newyorkból jelentik: Német és angol rádióműsorok egy-egy csoportja járja tanulmányuton Amerikát. Az európai szakemberek mintegy 50 amerikai leadóállomás adási berendezését tekintik meg s az Unióval igyekeznek megállapodást kötni műsorcsere tekintetében.

— Felrobbant az ágyúeső és hat tüzért megölt. Londonból jelentik: Az előindiai Djurugrah melletti hadosztályvezénykorlaton tüzérségi éles lövés közben egyik ágyú csüvege felrobbant és a szétvetett eső darabjai, valamint a lövedék hat katonát halálra sebeztek. Két tiszt állapota életveszélyes.

— Az italmérségi engedélyekről szóló új törvény magyar fordítása Dr. Mandel fordító irodájában kapható, Cluj, Str. dului No. 9. Ára 40.— lej.

— Az italmérségi engedélyekről szóló új törvény magyar fordítása kapható Dr. Mandel fordító irodában, Cluj, Str. Memorandului No. 9. Ára 40 lej. Viszonteladónak kedvezmény.

SZÍNHÁZ — MŰVÉSZET

A Magyar Színház műsora:

Kedden, aug. 27-én este 9-kor: A menyasszony szíve. (A Kales Herc. A Stramer-társulat bucsufőllépe. Sorozatszám: 446.)
Szerdán, aug. 28-án este 9-kor: Valtablak. (Uj-donság. Kemény László és Székelyhidú Adrienne bucsufőllépe. Sorozatsz. 44.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Kedden, aug. 27-én 4-kor félhétkor új rektor műsora: I. A zsarnok. (7 felvonásos grandiózus dráma. Főszereplő: Roman Novaro.)
II. Vámpírok. (7 felvonásos izgalmas történet. Főszereplő: Lon Chaney, III. Kisérő műsor. (Helyárak: 30, 20 és 10 lei.)

MOZI

CORSO-filmszínház műsora:

Kedden 5, 7 és 9 órakor: A pánik. Harry Piel legjobb filmje 10 felvonásban. A nő szerepét Dary Holm, Harry Piel felesége játssza. Előjáték a legújabb Ufa heti világhíradó nagyszerű újdonságokkal.
Szerdán 5, 7 és 9 órakor utoljára: A pánik. Harry Piel legnagyobb filmje. Bravúrósan szenzációs mutatványok vádallatokkal. Partnere Dary Holm a szép szőke művésznő. Előjáték: A legújabb Ufa heti világhíradó.

Zsidó ifjúsági könyvek:

Oszkár bácsi zsidó meséi — 30 lej
Sas Irén: Kol-nidre — — — 30 .
Bar-Kochba (Eibeszelések, versek, szindarabok gyűjteménye — — — — — 60 .

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában. (A pénz előzetes beklődése esetén portómentes szállítás.)

A zsidó humor kincsháza, a legvidámabb zsidó regény.

Mózes Mauthner und sein Sohn v. L. Hichler

Most jelent meg az olcsó kiadása. (334 lap)
Ára csak 82 lej.
Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában. (Portókóbt-ég 10 lej.)

SPORT

Vasárnapi sportesemények

Futball

Kolozsvár. Szatmári Törökös — KMSC 4:2 (2:0). A szatmári alkerület bajnokja meglepetésszerű, de megérdemelt győzelmet aratott a kolozsvári munkás csapat ellen a szatmáriak góljait Hold, Széghy II., Rosenzweig és Szegedi lökték, míg a KMSC egyik gólját Kis szerezte meg, a másik, korner után öngólként jutott a hálóba. A mérkőzést Czinczár Imre vezette igen jól. Bukarest. Marcalo—Principal Mihai 4:1 (0:1).

Nagyvárad. Mures—Nagyvárad Törökös 1:1 (1:0). Góllövők Vass és Szék. Bíró: Nicola kapitány.

Náramarossziget. MSE—Victoria (Nagyvárad). 2:0 (2:0). Bajnok: Jiré Hudák.

Nagybánya. SzSE—BSC 1:0 (0:0). Bajnok: Jiré Herskovits.

Ezrel a két mérkőzéssel megindult Románia 1929—1930 évi bajnoki szezonja.

Arad. Kiss Ernő serlegmérkőzések. Szombaton. AAC—Voința Victoria 5:0 (1:0).

AMTE—Olimpia 7:3 (3:1).

Vasárnap. Olimpia—Voința 3:1 (1:0).

AAC—AMTE 1:0. A mérkőzés a második felidő 43 percében félbemaradt, mert a közönség betódult a pályára és a faultoló Kolumbiánt (AAC) tettleg inzultálta.

ATE—Egylet 6:0 (3:0). Barátságos.

Vajdahunyad. Sticla (Torda)—Ianca Corin 3:0 (0:0). A törökös üveggyári csapat szép győzelme.

Nagyvárad. HTV—IMCA (Slatina) 8:2 (4:0).

Szamosújvár. Spárta—KAC 4:2 (2:1). A Spárta ezúttal sem maradt hűtlen tradíciójához, erősen vereséget mérve a tartalékos KAC-ra.

Nagyvárad. Románia—Labor 5:4, (2:2). Nívós, szép játék. Huniade, Cipci, Chifor és Istvánffy I. lökték a Románia góljait.

Iás. Szatmári Törökös—DCTK 1:1 (1:1).

Szombaton. Bécs. Rapid—Ujpest 3:2. Középeurópai Kupa-elődöntő, melynek győztese a döntőbe kerül, miután a Kupa-bizottság a szerdai 2:1 arányban Ujpest győzelmével végződött mérkőzést az ismeretes bíróaffér miatt 0:0 arányban igazolta. Magyar futballkörökben emiatt oriaszi a felháborodás és elhatározták, hogy ezúttal nem vesznek részt a Középeurópai Kupában, ami egyben ottuk a sok izgalmat kiváltott versenynek megszűnését is jelentené.

Budapest. (Szombat). Hungaria—WSC 2:0 (2:0). WAC—Boeska 4:3, (2:2).

Vasárnap Hungaria—WAC 2:2 (2:2). WSC—Boeska 9:1 (2:1). A Paramount strileget jobb gólaránnyal a Hungaria nyerte.

FTC—MTK 2:1 (1:0). A magyar amatőrbajnokság nyitánya.

Békéscsaba. Bulgária—Békéscsaba válogatott 5:3 (2:2).

VIZI SPORT

Románia uszójainak versenyt a multheti kedvező időjárás a kolozsvári kerületi bajnokság pendantjává tette.

A verseny eredményei a következők: **Bajnoki számok:** 100 méteres gyorsúszás. 1. Henszelmann MSE 1 p. 14 mp. országos rekord. 2. Ziegler MSE. 8. Horacek U.

200 m. mellúszás. 1. Giurgiu II. U. 1 p. 15.6 U. országos rekord. 100 méter. hölgygyorsúszás. 1. Wellmann (MTV. Szászrégen). 2. Hecht Éva Haggibbor. 3. Bucur U. Idő 1 p. 39 mp. országos rekord. 50 méterig Hecht Ducsi Haggibbor vezet, aki elsőnek is fordul a győztesek listáján, amikor gőresőt kap és kénytelen a versenyt feladni.

50 m. gyermekverseny. 1. Dózsa KAC 40.6 mp.

Közgazdaság

Szeptember 4-én összeül Bécsben a zsidó kereskedelmi, ipari és kézműves-szervezetek első világhonkongresszusa

(Bécs, aug. 26. Az Uj Kelet tudósítójától). A bécsi zsidó kereskedők, kézművesek és iparosok grémiumának rendezésében szeptember 4-én ül össze Bécsben a zsidó kereskedelmi, ipari és kézműves-szervezetek első világhonkongresszusa. A kongresszus célja az összes zsidó gazdasági testületek világszövetségének megalkotása.

A kongresszus előtanácskozásai tulajdonképpen már szombaton, 3-án veszik kezdetüket a résztvevő testületek és delegátusok között a bécsi zsidó grémium klub-helyiségében, amely az első kerületi Rotenturmstrasse 24. szám alatti Excelsior szálló helyiségében van. Az előtanácskozások egész nap folynak, este pedig ismerkedési estély lesz a második kerületi Praterstrasse 4. szám alatti levő Continental szálló udvarában. Az ismerkedési estélyen a bécsi Hakoah vonószenekara és a bécsi zsidó dalárda fognak közreműködni.

Szeptember 4-én délelőtt fél tízkor lesz a kongresszus ünnepélyes megnyitója a bécsi kereskedelmi és iparkamara (I. Stubring 8.) dísztermében. Ezen az ülésen

amelyen A. M. Ehrlich fog elnökölni, a megjelenik az osztrák kormány, a diplomáciai kar, Bécs hatóságai, a különböző osztrák és más országbeli gazdasági testületek reprezentánsai. A megnyitáson több általános érdekű előadás is lesz. Így többek között dr. Eugen Felix: Páneurópa és szabadkereskedelemléssel, Ernst Hochmuth kereskedelmi tanácsos: A bécsi mintavásár, mint a népek kibékülésének eszköze címmel, dr. Theodor Schmidt: A munkaadók és a Népszövetség nemzetközi munkásszervezete címmel, dr. Alexander Salkind: A kereskedő, mint a népek kibékülésének harcosa címmel, Oskar Berl: Nemzetközi áruvesztés címmel, dr. Oskar Trebitsch pedig: A munkaviszony történeti fejlődése címmel fog előadást tartani.

A kongresszus ideje alatt, amely szeptember 9-én zárul be, állandó kiállítás is lesz angró exporttevékenység, mintakollektívák és újdonságokból, amely alkalommal külön információs szolgálat fogja az üzletkötési lehetőségeket elősegíteni.

Németországban bevezetik a dohánymonopóliumot. Berlinből jelentik: Dr. Hilferding birodalmi pénzügyminiszter az a, a tervvel foglalkozik, hogy Németországban dohánymonopóliumot vezet be, hogy az országot súlyos gazdasági válságából kiségitse. A miniszteri meghagyására a pénzügyminisztérium kodifikáló hivatala már el is készítette az erre vonatkozó törvényjavaslatot. A kabinet azonban mindezekig nem foglalkozott együttes ülésen ezzel a nagyfontosságú tervvel. Bizonyos, hogy Németországban a dohánymonopólium a legnépszerűlenebb dolgok közé tartozik és a Reichstag bizonyára erősen ellenezné a kormány tervét.

Szeptemberben perferuálják a bukaresti Duna-csatorna ügyét. Berlinből jelentik: Eddigi diszpozíciók szerint az Arges—bukaresti Duna-csatorna és a bukaresti—brassói vasútvonal villamosítása szeptember 10-én német és angol elintézés alá kerül. Ezen a napon fogják ugyanis a német ipari vállalkozók, ugyancsak a londoni bankok is a szerződéseket aláírni. Az érdekelt bankcsoportok között első helyen áll a londoni Quversea Bank, amelynél a romániai tranzakcióban érdekeltiséget vállalt a Krnager-Toll pénzcsoport is. Minden valószínűség szerint azonban a finanszírozás körül más (ársulatók is részt fognak venni.

A győztes elsőrangú tehetség, aki nagy fejlődés előtt áll. Hecht Évi az első helyen tulságosan kiengedte ellenfelét és a finisben az előnyt már nem tudta behőzni.

400 m. gyorsúszás: 1. Ziegler MSE. 6 p. 31 mp. 2. Horacek U. 3. Giurgiu Ghita U.

100 m. hátúszás: 1. Henszelmann MSE 1 p. 29.2 mp. 2. Giurgiu II. U. 3. Horacek U.

200 m. hölgy mellúszás: 1. Rosenfeld Piroksa Haggibbor. 2. Wellmann Klári MTV. 3. Nagy Gizella U. Idő 4 p. 06 mp. Igen érdekes verseny. Az első 100 méteren Ujhelyi Irén vezet, de tovább nem bírja az iramot. 150 méterig Snyaries Makica van az élén. Je Rosenfeld Piri nyugodt, erőteljes tempóival heéri, mire a régebbi évek bajnoknője feladta a további küzdelmet. 5 induló.

4x100 m. sprintstaféta: 1. Universtatea (Giurgiu I., Giurgiu II., Bilkei, Horacek). 2. MSE. Idő 5 p. 20.4 mp. országos rekord.

Műugrás: 1. Hankó U. 31.6 pont. 800 m. gyorsúszás: 1. Horacek U. 13 p. 38 mp. országos rekord. 2. Ziegler MSE. 3. Szijgyártó MSE.

3x100 m. vgyes staféta. 1. MSE. A) 4 p. 22 mp. 2. Szijgyártó, Henszelmann Ziegler). 2. U. (Bilkei, Giurgiu II., Horacek). 3. MSE. B).

1500 m. távúszás. 1. Horacek U. 29 p. 52.2 mp. 2. Ziegler MSE. 3. Vancea

A verseny többi számai: 50 m. gyermekverseny: 1. Dózsa KAC 40.6 mp.

6:3, 6:2 küzdelem után a Balázs-Dörner pár ellen.

BIRKÓZÁS.

A KMSC országos versenye a teljes siker jegyében zajlott le a következő eredményekkel: Lég a): 1. Klein (Nagyvárad). Lég b): 1. Zeri (KMSC). Pehelysúly: 1. Maasberger (KMSC). Könnyű súly: 1. Lévy (Nagyvárad). Közép a): 1. Bodó (Nagyvárad). Nehézsúly: 1. König (Medgyes). A pontversenyt a KMSC 15 ponttal nyerte a Nagyvárad Törökös 11, a Medgyesi Törökös 7 és a Szatmári Törökös 4 pontja ellenében.

10 könyv 100 lejért.

Az UJ KELET könyvosztályának olcsó könyvsorozata.

Knut Hamsun: Őszi csillagok (Regény). 104 lap.

Révész Béla: Orkán. (Elbeszélések). 108 lap.

Forró Pál: Királyi szeretők. (Elbeszélések). 90 lap.

Dr. Pfeifer Zsigmond: Hipnozisz és szuggesztió. 88 lap.

Perfal: Bűnhődés. (Reg.) 160 lap.

E. Mütchel: Összeesküvők. (Regény). 172 lap.

Könyv Ady Endréről. 136 lap.

A költárság Pompadourja. (Híres bünesetek) 80 lap.

Hedensterna A.: Jönsson ur emlékei. (Regény). 88 lap.

Nagy Imre: Zsidó viccek és anekdoták gyűjteménye.

A tíz könyv ára 100 lej és megrendelhető az UJ KELET könyvosztályában. (Utánvét 12 lej portóköltéssel.)

Már több mint 15.000 kötet könyv

áll rendelkezésére magyar, német, francia, román nyelven az

Uj Kelet olvasóinak!

A világirodalom leghíresebb íróinak művei.

A külföldi, vagy erdélyi könyvpiacon megjelent összes újdonságok azonnal megkaphatók!

Az Uj Kelet olvasói a „Dante” kölcsönkönyvtárban havi 50 lei helyett csak 30 leit kell fizessenek. A könyvek naponta cserélhetők, tehát olvashatja a könyvpiacon legújabb szenzációit és a klasszikus irodalom legkiválóbb remekét

napi 1 leiért.

Dante kölcsönkönyvtár Cluj, Str. N. Iorga 5. (Jókai-u.) Vidékre, fürdőre prospektust.

18 y kifizetés

z érzelmes-
s kezelésé-
(s) utja,
gátolui, ne-
az érlelme-
edés első stá-
ában az ar-
k összenője-
Ebben a
matkozásban
ontosabb té-
a hűgysav,
y ezeket a
ációkat elő-
Leghatható-
an lehet küz-
edlene az
RODONAL
málata által.
re professor,
itersi egytem
pógyászati kil-
ának vezetője.

RESTI.

MŰVÉSZET

z műsora:

kor: A menyasszony
A Stramer-társulat
atszám: 446.)
kor: Vaktablak. (Uj-
szló és Székelyhíd
ése. Sorozatsz. 44.)

mozi-műsora:

télhetkor új rekora
(7 felvonásos gran-
gő: Roman Novaro.)
násos izgalmas tör-
n Chaney, III. Kisérő
20 és 10 lei.

ZI

z műsora:

A pánik Harry Piel
elvonásban. A nő
Harry Piel felesége
jobb Ufa betű vilá-
onságokkal.
utoljára: A pánik-
b filmje. Bravuro-
ványok vadállatok
Holm a szép szőke
A legújabb Ufa betű

könyvek:

esei — 30 lej
— — 30 .
sek, ver-
gyűlte-
— — 60 .

önyvosztályá-
es beklődése
szállítás.)

esháza, a leg-
regény.

uthner
Sohn
hier

adása. (334 lap)
2 lei.

önyvosztályában
0 lei.)

JAZOMIR

Egy hős pacifista históriája

Írta: ALEX SLANK

(48)

A legjobb helyekre jártam. Gerbaud cukrászdájában két hisztériás grófnő asztalához invitált.

„A Klára komtesz sok szepet beszelt magáról, igazán csak gratulálhatok. Bizonyára kellemetlen magának a sok bujdosás. Jöjjen ki hozzánk a tanyára”.

Aki meghívott, fitos orru, vastag, érzéki ajku hölgy volt, duzzadt nyakkal, őszülő hajjal és apró, finom bajuszkával, oldalsszörzettel. Az ilyen nőtipustól féltem.

„Kérem, — nekem egyáltalában nem kellemetlen a bujdosás — mondottam udvariasan. Amint látni méltóztatik, elég könnyedén érzem magam ezen a rejték-helyen”.

„Nem jó nagyon vakmerőnek lenni, fiatal ember — mecskelelt és fekete tüszűkkel megismogatótt. Úgyes ember, nagyon ügyes! Több hasznunk van belőle, mintha a haretéren lenne. Mondja kérem, hogy csinálta olyan gyorsan ezt az egész röpírat-históriát?”

„Engedje meg grófnő, hogy ezt a titkot csak akkor áruljam el, amikor ügyünk végleg diadalmaskodott”.

Az arca földérült.

„Helyes, helyes! Majd ha a zsidókat elzavartuk az állami pozíciókból”.

„Mérőrud kell a kezükbe és fityűző a szájukba!” — jegyezte meg a másik, aki eddig hallgatott.

Mogorva, karót nyelt urnó volt, sok ráncal az arcában és vonalakkal, mikből a sátiányi gyűlölet kénköre parázsolt.

Ekkor jutott eszembe, hogy megfelelkeztem egy fontos dologról. Nem kértem a Szent Buzahintótól pénzt klisé és nyomdaköltségekért.

„A grófnőt megkérném egy szívessegre. Kérjem Klára komtesztől számomra néhány ezer koronát. A nyomdász és a cinkografus az utcán zaklatnak!”

Klára komtesz az alacsony, fiatal hölgy volt.

A csalásokba annyira belejöttem, hogy most sem éreztem semmi belső emóciót.

A grófnő megígérte, hogy a pénzt másnap idehozza.

Amikor kezét csókoltam neki, Magdára gondoltam. Hogy a klerikálisok és az urak pénzén a Kossuth Lajos utca egyik előkelő boltjában szép selyemruhát csináltatok neki.

Most már összeszorult bennem valami. A szocialista elszégyelte magát, de a szerelem megbocsátott.

Az újságok sehogysem akarták, hogy elhanyagoljon az esetem. Napról-napra irak. Most már nem az eset szenzációs részleteit közölték, hanem politikai és társadalmi tanulságairól cikkeztek. Csak egy-két újság, amely egészen közel állott a nagy demokratához, követelte, hogy a rendőrség fogjon el, mozgósítsák ellenem a detektívok egész apparátusát, elvégre nem azért neveztek ki Tisza kreaturája helyébe egy progresszív főkapitányt hogy őbbe tett kezekkel tölje ennek a Jazomirnak a pókheidiségét. Micsoda jogrend, ahol egy börtöntöltelék, egy tolvaj és cinkosai szabadon járhatnak a városban.

De a lapok bosszus hangja is nagyon erőteljes volt és mindenki tudta, hogy a példányszámuk egyre csökken. Ellenben a kormánykoalíció, lapjai burkoltan, de félreismérhetetlenül megírták, hogy Magyarország még nem érkezett el a zsidó uralom ideje. Maga Ubul is olyasmit írt, hogy a zsidóság érdekében is jobb lett volna, ha a nagy demokrata szerényebb pozícióval éri be. Igaz, hogy a zsidók recepcióját részben ő küzdötte ki, de bizonyos mohóságra vall a nagy pozíció, amit eddig a történelmi osztály legjobbjai töltöttek be. Husz éve, hogy egyenlő jogaik vannak. Kicsit várhatnak.

Főltötte is urrá lett a tömeghangulat. Ubul követendő példakép rámutatott arra a speciális magyar jelenségre, hogy például rengeteg csidó adófizetője van

Pestnek, de a város tisztviselőikara a talpig becsületos és tehetséges Dingmann tanácsoson kívül alig tud felmutatni néhány alsóbbrendű tisztviselőt. És Dingmannnak bizonyára álmában se jut eszébe, hogy valaha alpolgármester lehessen.

A harc méltó volt a nagy demokratához.

Amikor miniszterséget vállalt, bizonyára tudta, hogy simán nem fogja meguszni. Megpróbálta az ellen-szenzációt, hogy tullicitálja az enyémet. Egy átfogó nemzeti ügygyel — gondolta — le fog tromfolni. És nagy parlamenti csaták kezdett Tiszával.

Tisza István egy román püspökhöz intézett levelet kerítette meg. Ebben a levélben az erősközü és szupremáciás gróf a népkolai törvény reformját kérte a románoknak. És ígérte, hogy a hatóságokkal román nyelven érintkezhetnek és olyan politikai képviselőket kaphatnak, amik nemzetiségi autonómiával voltak egyenlők. Ime a „hazafias” Tisza!

Am ezzel sem ért el olyan szenzációt, hogy az enyémet elnyomhatta volna. A sajtó és parlament ennek ellenére sem volt hajlandó Tiszát hazaárulónak bélyegezni és a nagy demokratát általában senki nem igyekezett honmentőként ünnepelelni. A nagy demokrata sietett elmondani a választói reformról szóló hatalmas beszédét, de bizony ez sem okozott emóciót. Egy-két kedves jelenetet hozott a beszéd, amikor valamelyik képviselő szentri-bochereknek jellemezte a Házban Tisza zsidó híveit és parázs morajlás futott végig, amikor a nagy demokrata azzal az intelmmel fejezte be orációját, hogy vigyázzon az ország, mert ha nem az új választójog alapján összetűző képviselőt csinálja a törvényeket, akkor kétféle Magyarország lesz: egy földfeletti és egy földalatti.

Magyarország meghaltotta az intelmet de aki a szöveget intézte, arra nem hallgatott.

Izgatott napom volt, olyan amilyent a fronton sem éstem át.

A díszter hangulatos öreg cukrászdájában ültem Irma-val. Igazán nem voltam elkészülve rá hogy Magda is idejön, siket nagynénjével.

Nagy benső megerőteltéssel nyugodtságot szinleltem, átköszöntem a két nőnek és amikor Irma halkan megkérdezte, kik ezek, nem füllenhettem, csak elhallgattam a legfontosabbat. A lány — mondtam — városombeli, az asszony pedig a nagynénje.

A süteményeket nehezen gyűrtem le magamba, de éreztem, hogy egyetlen szemrebbéssel sem árultam el magam.

Ujabb komplikációkat megelőzendő, gyorsan fizettem és Irma kívánságát követve, kíséltünk a Halászbástyára.

Az uton lefelé, elegáns autó siklott el mellettünk. Szélesen és gögösen ült benne a nagy demokrata.

Pillantásaink találkozottak. Láttam, a miniszter megnyomta a gummilabdát, az autó megállott.

A miniszter kinézett az ablakon és felém köszöntött.

„Üdvözlöm önt, Jazomir, ön ügyes újságíró!”

Ennek az üdvözlötnek a hanghordozásában rengeteg fájdalom és fenyegetés volt, megint össze kellett szednem minden erőmet, hogy lefojtsam magamban az idegek lázadását.

A soffór a lejtős uton kinyitotta a gépkocsi ajtaját és a minisztert lesegítette.

(Folyt. köv.)

Hirdessen az Uj Keletben

Nyomatott a „Cartea Românească” körtorgőgépén, Str. Dorobantilor 14-16.

Uj műszaki és gazdasági könyvek.

1. Építésvezetés.

Írta: Csenger Gyula okl. építész, építőmester. A könyvet átnézte és bevezetéssel ellátta: Nagy Károly budapesti műegyetemi nyilv. rendes tanár.

Az építésvezetés gyakorlati tudományának elsajátításához vezérfonalnak készült ez a könyv, mely alig nyújt elméletet, ellenben mindazt a gyakorlati tudást, mely az építkezések kivételében csak évek hosszú során át szűrődhet le, tömören rendszerbe foglalja és világosan csoportosítva tárja az olvasó elé. A könyv 18 fejezetre terjed. Ára Lei 136.

2. Földmérési és birtokrendezési enciklopédia.

Jegyezték: Imreh Béla és Szepesy József okl. mérnökök. Ára Lei 204.

3. Gyakorlati rádiókönyv.

A készülékek és tartozékok, a felszerelés, kezelés és az újítások ismeretése. Írta: Molnár János okl. gépészmérnök. III. kiadás.

A Gyakorlati rádiókönyv célja, hogy segítségére legyen az amatőrnek, a rádióval való foglalkozás minden stádiumában. Tapasztalat szerint nagy a tájékozatlanság a készülékek és tartozékok beszerzésénél, de a teljesen felszerelt jó készülék esetében is számos nehézség merül fel és zavarja az amatőrt. Ezeket a kérdéseket világítja meg ez a könyv.

A Gyakorlati rádiókönyv a rádiótelefon elméleti részén és sajtókezi készítményi módjainak ismertetésének kivételével (melyeket a „Rádiótelefon ismertetése” című könyvben találunk) a rádió felszerelésével kapcsolatos kérdéseket tárgyalja. Ára fűzve Lei 156, kötve Lei 238.

4. A rádiótelefon.

Elméleti és gyakorlati ismertetése. Rádióamatőr kézikönyv. Írta: Molnár János okl. gépészmérnök. Teljesen átdolgozott 3. kiadás. Bevezető ismeretek, detektoros és csöves készülékek. Ára Lei 204, diszkótésben Lei 255.

5. Villamosvezetékek gyakorlati méretezése.

Írta: Boros Vida okl. gépészmérnök. Ára Lei 62.

Gazdasági szakmunkák:

6. Általános állattenyésztés és kulemtan.

Dr. Rác Mihály gazd. akadémiai tanár előadásai alapján összeállította: Kovács Dániel okl. gazda. Ára Lei 238.

7. Háziállatok kórbonctana.

Állatorvostanhanglatók számára. Dr. Jármai Károly állatorvos, főiskolai r. tanár előadásai. Ára Lei 306.

8. Tejgazdaságtan.

Írta: Dr. Rác Mihály gazd. akadémiai tanár. Ára Lei 238.

Atlanti szelvényt tessék levélni, kitöltöni, beküldeni.

T. Uj Kelet könyvosztálya Cluj-Kvár.

Kérem utánvétellel az új műszaki könyvek számait

Kérek _____ jegyzéket

Név: _____

Cím: _____

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szö 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Ap óhirdetések díja előre-fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. 1.1. jegyzési díja 250 lej.

Könyvelő, 40 éves, elvett idejében leányt vagy özvegyet, esetleg benősülne. — Jellege: „Könyvelő” a kiadóba

Urinőt, tanuló vagy hivatalnok leányt szőpen berendezett fűdőszobás lakásomban lakótársnőül felveszek, esetleg teljes ellátással. Cím a kiadóban.

Két szoba konyhából álló modern lakás azonnal kiadó. Értekezhetni dr. Sebestyén József ügyvédnél Cluj, Piața Unirii 20.

Oradeai zsidó iskola 2 gyermek orth. köser kosztot, külön szobával, jutányosan kaphat iskolához közel. Weiszberger, Beothy Ödön-u. 7.

Pályázat. A nagyváradi Machziké Lomde Tóra Egylet keres abszolút vallásos életű, 40 éven aluli egyént (sámeszt), aki jó előimádkozó és báikalra sa pénzbeszedést is ellátni képes. Javadmalmazás meg-egyesés szerinti. Kölség csak a megválasztottnak fog megtörítetni. Ajánlatok a személyi adatok, családi állapot, és referenciák feltüntetésével az egyelet előjárásához (Oradea Baross-utca 6. sz. alá) intézendők.

Intelligens fiatal ember olvallja apró gyermek tanítását. Cím: David Ferenc-utca 6.

2 szoba konyhás lakást keresek fűdőszobával. Cím a kiadóban.

Ugyvédi irodába gyakorlott jogász és perfekt román-magyar gépiro-gyorsíró belet-het. Csak előrangú munkaezők jelentkezzenek Piața Unirii 32.

Friss köser bivaly-és tehentej naponta kész, cseccsemőknék és betgeknek állandóan egy tehentej fejve, házhoz szállítva is kapható. Ugyanott állandóan friss köser tejet, túró, eddig is kapható. Schwartz Ignác Cal. Decembar 36. Septembar. 1-181 Str. Iuliu Maniu (Szentgyörgy-utca) 24.

אתרוגים

מארץ ישראל עננראם אונר דעטייל עדר קוואליטאט ליעפערט ביליגסט

Simon Glasner Jerusalem

בעשעללונגען ניממט ענטגעגען:

Librarie Safruth Cluj

און איך ענטשפרעכערעד אויסקומפט ערטיילט ווירר.

CHARITÉ

szanatórium

Cluj-Kolozsvár, Strada Regală (Majális utca) 12/a. szám. Telefon: 630.

Sebészeti, Belgyógyászati (cukor-, vese- és anyagcseréjéi megbetegedések diétás kezelése). Szülészeti (külön szülősobával és gyermekágyas osztállyal). Nőgyógyászati. Urológia. Orthopédia. Szemészet. Fülészeti. Orr- és gégegyógyászat stb. Legjellegesebb speciális orvosok vezetése alatt. **Röntgen.** Vegyi és bakteriológiai vizsgálatok. **Gyógyfürdők** (szénasav, hab, jód, kén, stb.) Villamos kezelések. Fogyo- és hízkurák.

Igazgató főorvos:

Prof. Dr. Steiner Pál

SZE
KIA
LÖF
Sc
A nem
tola a sk
velés int
nek. Ez a
ges, mert
jogosságá
azért me
néhány é
sötétségi
Az elny
óla uralk
nyomóleb
hadultak
kus ford
amit ök
követelői
tették. Ig
des Román
népüre v
A pessz
ve; ebben
igazolását
hivatkozni
hatalmi k
másnak.
nie.
Mi azor
rülly nepel
a reakciós
ját. Mi Se
pofóránat
Tátrából
nek figy
használtá
az új visz
nyes állás
kapcsolat
Ez a je
lonni a j
téseinek n
töleg a k
korszerű
nézeté, me
kusok jör
cselokedet
a köztuda
ben nyom
tradíciókt
dásba. De
épen Scot
példája
másfélévs
lönállások
ték egymá
ket. Véres
emberiség
átoktól. a
rens polit
kiméra: a
szaka volt
felett.
De két
nabizmus,
nagyipari
van kulm
kreatizáló
való hálal
vesztő ves
gesitő m
a vallás.
A kiseb
Scotus Vi
rosan öss
enélkül n
jobb félm
politikai i
az ember
lődsének e
eszköze. I
nem ölték